



Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTİM

Ekim 2018

Sayı : 63

ISSN : 1305-7588

**SAMSUN TARIM FUARI
2018**

**Fındık Üreticilerimizle
BİRLİKTE BAŞARDIK**

SAMSUNDA HASAT ZAMANI





SAMSUN'DA SALEP YETİŞTİRİCİLİĞİ

Samtim 62

Önceki sayılarımız için web sayfamızı ziyaret edebilirsiniz.



Samsun İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü Adına
SAHİBİ

Nail KIRMACI
İl Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Erol BAŞ

YAYIN KURULU
Erol BAŞ
Lale BAYKAL
İcabi ÇAĞAN
Orhan ŞANLI
Hasan Gürkan FERENDECI
İsa SEZGİN
Turgut GÜLER
Yetkin ESEN
Namık AKGÜL
Dr. Ali KORKMAZ
Hatice OLGUN
Sema AKGÖZ
Ahmet ŞENOĞLU

FOTOĞRAFLAR
Recep YAPINCAK

YÖNETİM YERİ ADRESİ
Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No: 7 - 55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON
0362 231 37 00 / 270

FAKS
0362 233 21 63

E-POSTA
samsun@tarimorman.gov.tr

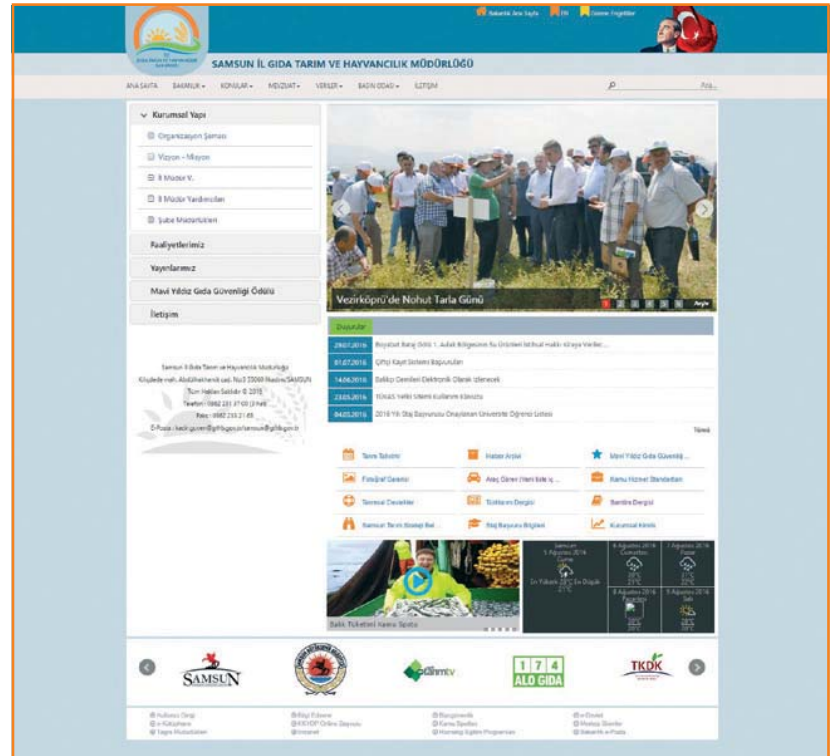
WEB
http://samsun.tarimorman.gov.tr

TASARIM - BASKI - CİLT
**CEYLAN
OFSET**
MUTLAKA BASKI YERİNİ AMBALAJ SAHİBİ
Hacıbey Ceylandağ - 0362 4311 444 - Sn: 16281
Pazar Mh. Necati Efendi Sk. No:47 İlkadım/SAMSUN
www.ceylanofset.com.tr

ISSN: 130-7588
Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yayını olan SAMTİM Dergisi
Yayın Süreli Yayındır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	2
YENİ BAKANIMIZ GÖREVİ DEVRALDI	3
4. SAMSUN TARIM FUARI YOĞUN İLGİ GÖRDÜ	4
TARIM VE İNSAN FOTOĞRAF SERGİSİ MERAKLILARIYLA BULUŞTU	9
FINDIK ÜRETİCİLERİMİZLE BİRLİKTE BAŞARDIK	10
TARIMSAL İSTİHDAM İÇİN ÖNERİLER.....	13
BÜYÜKBAŞ HAYVANLARIN KIŞ BESLENMESİ	16
RÖPORTAJ	18
GIDA ALERJİSİ VE GIDA İNTOLERANSI	20
HABERLER	22



samsun.tarimorman.gov.tr

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

H. Atıktürk

Değerli tarım paydaşlarımız,

2018 yılı tarımsal üretim sezonunu geride bırakıp yeni sezon için ekim dikim toprak hazırlığına giriştiğimiz bu günlerde, geçmiş dönemin muhasebesini ve geleceğin planlamasını yapmak önemlidir. Tarımda yoğun hasat dönemini değerlendirdiğimizde ilimizde çeltik, buğday, ayçiçeği, mısır gibi ürünlerin hasadını takiben yaptığımız etkinliklerle çalışmalarını taçlandırdık.

İlimizin ülke tarımındaki yeri ve önemini bir kez daha ortaya koyduğumuz bu etkinliklerle geleceğe yönelik umutlarımızı da tazeledik. İki büyük ovaya sahip olmanın bizlere yüklediği sorumluluğu bir kez daha hissettik. Birim alandan verimi artırmanın yanında sağlıklı ve kaliteli üretim yapmak, tüketiciyi sağlıklı gıdalarla buluşturmak, sağlık sektörünün yükünün hafifletilmesinin sağlıklı gıdadan geçtiğini unutmamak gibi önceliklerle yeni bir üretim sezona da hazırlandık. Bu anlamda il ve ilçe müdürlüklerimizde görev yapan tüm personelimizi bu başarılı çalışmalarından dolayı kutlarım.

Öte yandan Eylül ayı başı itibarıyla denizlerimizde yeni avlanma sezonunun başlamış olmasını da önemsiyoruz. Kurban Bayramı ve sonrasındaki yoğun et tüketiminin yerini balığın alması beklentisiyle, halkımızın hayvansal protein ihtiyacı ile dengeli ve yeterli beslenmesine (başta palamut ve akabinde bollaşacak hamsi ile) deniz ürünlerinin katkı sağlayacağını düşünüyorum.

İl Müdürlüğü olarak bizler, gerek geçtiğimiz Kurban Bayramı sürecinde hayvan satış noktalarında ve gerekse de denizlerimizde yeni avlanma sezonunun başladığı mevcut süreçte denetim faaliyetlerimize titizlikle devam ettik, etmekteyiz. Benzer şekilde yeni eğitim öğrenim döneminin başlamasıyla, geleceğimizin teminatı öğrencilerimizin beslenmelerinde önemli yer tutan okul kantinlerinin sağlıklı olup olmadığı noktasında da denetimlerimiz yoğunlaşmaktadır.

Şimdiyse bu sorumluluklarımızı, Samsun tarımında önemli bir kilometre taşı olan Samsun Tarım Fuarı ile bir adım öteye taşıma zamanı diye düşünüyoruz. Kurumumuzun çalışmalarını tanıtmak, halk sağlığında sağlıklı gıdanın önemini vurgulamak ve sektör paydaşları ile geniş katılımlı tarım platformunda buluşmak, varsa şikâyet ve önerileri dinlemek, fikir alışverişinde bulunmak noktalarında Fuarın her sene olduğu gibi bize ve tarımsal yapımıza önemli katkılar sağlayacağı inancındayım.

Samsun Tarım Fuarı 2018, komşu ülkelerden yabancı katılımcıların da içinde olduğu ziyaretçi ve paydaşlarına; üretimde ihtiyaç duyulan hammadde, yeni teknoloji, donanım ve sistemlerdeki yenilikleri aynı çatı altında bulabilmek, yerli ve yabancı yatırımcılarla yeni iş bağlantıları kurabilmek, farklı ürün ve teknolojileri fiyat avantajları ile bulabilmek, Bölgenin ve Samsun'un önemli tarımsal avantajlarını incelemek, fırsatları detaylı analiz etmek, sektördeki gelişmeleri ve beklentileri yakından takip edebilmek gibi pek çok fırsatı vaat etmektedir, değerlendirebilmemiz dileğiyle..

Bakanlığımız politikaları doğrultusunda yapmış olduğumuz çalışmalarda da büyük bir ivme yakalamaktayız. Et ve süt sektöründe yaşanan sıkıntılı sürecin atlatılması amacıyla üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmekteyiz. Bu anlamda İl Müdürlüğümüzce hazırlanan ve finansmanı Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) tarafından sağlanan "Mera ve Yaylalarda Otlatmayı Düzenleyici Yapı ve Tesislerin Kurulması Projesi" kapsamında suluk ve gölgelik dağıtımı yapılmıştır.

İlimiz mera varlığı 146.000 da., hayvan varlığımız ise yaklaşık 370.000 büyükbaş ve 250.000 küçükbaş adettir. Proje ile 6 ilçe (Alaçam, Bafra, Havza, Kavak, Lâdik, Vezirköprü) ile 92 mahalledeki yaklaşık 61.000 dekar mera ve yayla alanlarına 300 adet suluk, 50 adet gölgelik dağıtımı yapılarak 48.744 adet büyükbaş, 4.723 adet manda ve 40.314 adet küçükbaş hayvanın faydalanması sağlanacaktır.

Değerli tarım paydaşları,

Ülkemiz ve ilimiz tarımında yaptıklarımız elbette ki yeterli değildir. Samsun tarımını daha ileriye götürmek amacıyla yeni dönemde yeni projeler ve çalışmalarla ivmemizi artıracacağız. Üretimi artırmak, kalıntısız ve sağlıklı gıda üretimini gerçekleştirmek amacıyla eğitim ve yayım başta olmak üzere denetim ve kontrol hizmetlerimizi de etkin bir şekilde yapacağız.

Üretimde verimliliğin ülke gelişiminin temelinde büyük bir önemi olduğu inancıyla çalışmalarımıza hız vereceğiz. Bu vesileyle üreticisinden tüketicisine, işçisinden mühendisine tüm tarım camiasına saygılar sunarım.

Nail KIRMACI
İl Müdürü



Yeni Tarım ve Orman Bakanımız Görevi Devraldı



Haziran ayında ülkemizde Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesiyle birlikte, Kabinede yapılan bir dizi düzenleme sonrası, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Orman Bakanlığı ile birleşerek yeni sistemde Tarım ve Orman Bakanlığı olarak adlandırılmasına karar verildi. Bu minvalde Temmuz ayının başında Tarım ve Orman Bakanlığına getirilen Bekir PAKDEMİRLİ, görevi, eski Tarım ve Orman Bakanı Ahmet Eşref FAKİBABA ile eski Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU'ndan törenle devraldı.

PAKDEMİRLİ, törende yaptığı konuşmada, dünden itibaren Türkiye'de yeni bir dönemin başladığını, bunun büyük sorumlulukları da beraberinde getirdiğini söyledi. Yeni sisteme bürokrasinin adapte olması gerektiğine dikkati çeken PAKDEMİRLİ, "Çünkü eskiye göre daha hızlı çalışacağız. Eskiden çok basit bir şey için bile yasa çıkarmak gerekirken bugün o gereklilikler ortadan kalkmış oldu. O yüzden bugün yöneticilerin artık çok bahanesi kalmadı." diye konuştu. Bakanlık dönemindeki çalışmalarını nedeniyle FAKİBABA'ya teşekkür ederken, yeni dönemin sloganının; "Çiftçimizin yüzü gülsün, çocuklarımız ormanlarla büyüsün." olduğunu bildirdi.

Eski Bakan Dr. Ahmet Eşref FAKİBABA da, Bakanlık görevinin üzerinden yaklaşık bir yıl geçtiğini, bu süre içinde fark oluşturmak adına büyük gayret sergile-

diklerini hatırlatarak çalışma arkadaşlarına teşekkür etti ve şunları söyledi: "Yeni sistemle Türkiye'de yeni bir sayfa açılıyor. Bu yeni sistemin ve Sayın Bakanımızın çok başarılı olacağına yürekten inanıyorum. Ben tekrar Sayın Bakanımıza yeni görevinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum ve tebrik ediyorum." Konuşmaların ardından Tarım ve Orman Bakanı PAKDEMİRLİ, görevi eski Bakan Ahmet Eşref FAKİBABA'dan devraldı.

Eski Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel EROĞLU da makamda düzenlenen devir teslim töreninde, görevini Tarım ve Orman Bakanı PAKDEMİRLİ'ye devretti. Tarım ve ormancılığın Türkiye ekonomisindeki en önemli sektör olduğunu dile getiren EROĞLU: "Şu anda dünyada en çok baraj ve gölet inşa eden bir kurum olarak tarihe geçtik. 525 baraj ve bin civarı göletle bir destan yazdık. Ayrıca 518 hidroelektrik santrali yaptık. Türkiye'deki illerin su problemini 2060, 2071 yılına kadar kökten çözdük. Şu ana kadar 6,5 milyon hektar araziye sulamaya açtık, bu hamle ile Türkiye tarımı şaha kalktı." dedi.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI da; yeni sistemin Türkiye'ye ve yeni Tarım ve Orman Bakanımızın da camiamıza hayırlı uğurlu olması temennilerini bildirdi.

4. SAMSUN TARIM FUARI Yoğun İlgi Gördü



Geçtiğimiz senelerde yerel imkânlarla gerçekleştirilirken, Bakanlığımızın atılımıyla son yıllarda Tuyap Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş.'ye devredilerek profesyonel anlamda organizasyonlara imza atılan ve Karadeniz Bölgesi'nin en büyük tarım fuarı olma özelliğini taşıyan 'Samsun 4. Tarım, Hayvancılık ve Teknoloji Fuarı' 26.09.2018 Çarşamba günü saat 12.00'de Sayın Valimizin de katılımlarıyla, TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'nde törenle ziyarete açıldı.

26- 30 Eylül 2018 tarihleri arasında ziyaretçilerini ağırlayan 'Samsun 4. Tarım, Hayvancılık ve Teknoloji Fuarı'nın açılışına ayrıca; Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Nihat SOĞUK, Vali Yardımcısı Hasan ÖZTÜRK, Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Süleyman HIZIR, İlçe Kaymakamları, İlçe Belediye Başkanları, kamu kurum ve kuruluş müdürleri, sivil toplum kuruluş ve sektör temsilcileri ile davetliler katıldı.

Fuarın Onur Konuğu Çarşamba

Açılış öncesi ilk olarak söz alan TÜYAP Anadolu Fuarları Genel Müdürü Cihat ALAGÖZ yaptığı konuşmasında; "Bu yıl için onur konuğumuz Çarşamba ilçemiz oldu. Biz onur konuklarını hep dışarılarda aradık. Başka şehirler ve ülkelerden kimleri getirebiliriz dedik. Geçen yıl onur konuğumuz Bafra'ydı. Bu yıl ise Çarşamba onur konuğumuz olarak seçildi." dedi.

Akabinde Samsun Milletvekili Fuat KÖKTAŞ kısa bir konuşma yaparak; "Özeleştiriyorum. Samsun'u tarım ve hayvancılıkta olması gereken yere taşıyamadık. Bunda sadece siyasetçiler değil; yerel yöneticiler, ticaret odaları, borsaları, tarım kuruluşları tek başına sorumlu değil. Bunda bütün paydaşlar ve Samsun'a yön veren bütün herkes sorumludur. Birinin sorumluluğu az, bir diğerrinin sorumluluğu çok olabilir ama herkes sorumludur. Bu sorunların giderilmesi için kolektif çalışmayı ve ortak akli mutlaka merkeze almamız gerekiyor." dedi.





“Bu coğrafya bize Allah’ın lütfudur.”

Samsun Valisi Osman KAYMAK ise açılış konuşmasında; “Değerli misafirler, 4. Tarım, Hayvancılık ve Teknoloji Fuarı’nın açılışına hepiniz hoş geldiniz. Fuarlar şehri olan Samsun’da bu etkinlikler sektöre büyük ivme kazandırmaktadır. Arkadaşlar bulunduğumuz bu coğrafya bize Allah’ın bir lütfudur. Samsun potansiyelleri çok yüksek bir ildir. Ama bu potansiyelini çok iyi kullanmalıdır. Artık Samsun göç veren il iken, şimdi göç alan bir il oldu. Samsun’da ikinci bir üniversitemiz, Samsun Üniversitesi açıldı. Yurtdışı öğrencilerinin çok tercih ettiği bir şehriz. Türkiye’de ise en çok 2. yabancı öğrenci alan bir kentiz.

Geleceğin en stratejik ürünü gıda olacaktır. Biz Çarşamba ve Bafra ovalarımızı daha etkin bir şekilde kullanarak ülkemiz ve insanlığın yararına çalışmalıyız. Bu küresel iklim değişikliklerinin dünya gündeminde olması da dikkate alınarak kırsal alanda yaşam standartlarını yükselterek topraklarımızın, ormanlarımızın, suyumuzun ve yerli tohumlarımızın kıymeti bilinmeli ve korunmalıdır. Daha iyi bir ekosistem etkileşimi için toprak, su ve orman kaynaklarının daha etkin ve bilinçli kullanılmasını hep birlikte gerçekleştirmeliyiz.

Bu üretim miktarları ile birlikte toplumun gıda ihtiyacını karşılayanın yanında ilimiz tarım sektörü, başta sanayi olmak üzere pek çok sektöre hammadde üretir ve istihdam sağlar. 124 kooperatif, birlik, bölge birliği ve üretici birliklerimiz 52.625 üyeye sahiptir. 2018 yılı içinde kalkınma planlarında ele alınan hedefler doğrultusunda Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından üreticilerimize 187 milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Fuarı düzenleyen TÜYAP Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş. ile destekleyen, katkı sağlayan kurumlarımıza ve fuara katılım sağlayan firmalarımıza teşekkür ediyorum.

Fuarımıza katılım sağlayan firmalarımız ve üreticilerimiz açısından hayırlı ve bereketli olmasını temenni ederek, saygılarımı sunuyorum.” dedi.



“Tarım Camiası olarak üzerimize düşeni yapmaya devam edeceğiz.”

Fuarın bu yılki onur konuğu olan Çarşamba İlçesi Belediye Başkanı, yanı sıra Samsun Büyükşehir Belediye Başkan Vekilinin birer konuşma ile söz aldığı açılıшта, İl Müdürümüz Nail KIRMACI da şunları söyledi:

“4. Samsun Tarım Hayvancılık ve Teknolojileri fuarınıza katılım ve katkılarınızdan dolayı teşekkürlerimi sunuyorum. Bakanlığımız 1838 yılında Ziraat ve Sanayi Meclisi adıyla başladığı hizmet serüvenine Tarım ve Orman Bakanlığı olarak bu gün devam etmektedir. Stratejik önemi tartışılmaz olan tarım sektöründe kendimize belirlediğimiz; sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi, kırsal kalkınmayı ve rekabet edebilirliği hedeflediğimiz misyon ile, çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

Bu çalışmaların hedefine ulaşmasında en temel görevimiz çiftçi eğitim çalışmaları olup, bu alanda



bakanlığımız önce okullar açarak teknik personelini yetiştirmiş ve Anadolu'nun en ücra köşelerinde bu amaçla çalışmalar yürütmüş üreticilerimizin rekabet edebilirliğini ve verimliliğini arttırmayı hedeflemiştir. Çiftçi eğitim çalışmalarında; kurslar, seminerler, paneller, demonstrasyonlar, konferanslar, panayır ve fuarlar düzenleyerek, sektördeki yenilikleri, ihtiyaç hâsıl olan güncel bilgi ve teknolojileri aktarılması sağlanmıştır.

Sahip olduğu tarım potansiyeli ile bugün Karadeniz bölgemizin tartışılmaz olarak en önde, ülkemizde ise en ön sıralarda yer alan ilimizde düzenlenen bu fuarın sağladığı katkı oldukça önemlidir. Öncelikle katılımcı firma ve üreticilerimize hayırlı olsun temennisi

ile fuarın düzenlenmesinde katkı veren tüm kurum ve kuruluşlara şahsım ve Bakanlığım adına teşekkür eder saygılar sunarım."

Konuşmaların ardından 'Samsun 4. Tarım, Hayvancılık ve Teknoloji Fuarı'nın açılışı Valimiz Sayın Osman KAYMAK ve diğer protokol üyeleri tarafından gerçekleştirildi. Daha sonrasında ise, yine TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'nde sergilenen 'Tarım ve İnsan Ulusal Fotoğraf Yarışması Sergisi'nin açılışı gerçekleştirildi. Yine "2. Küçükbaş Hayvan İrki Yarışması" ile Bölgemiz hayvancılık sektörü paydaşları, "Proje- Hibe Ödül Töreni" ile girişimciler ve destek- kalkınma kurumları gibi tarım ve hayvancılık sektörünün aktörleri de bu





yıl daha aktif bir platformda Samsun 4. Tarım Fuarı'nda buluşmuşlardır.

Yurtiçi ve Yurtdışından Fuara İlgi

İstatistiki rakamlara göre de Samsun 4. Tarım Fuarı bu yıl da, ziyaretçilerden büyük ilgi görerek yurtiçinden ve yurtdışından binlerce ziyaretçi ağırladı. Toplamda 50 bin m²'lik alanda 107 katılımcı firma ile kapılarını ziyaretçilerine açan Fuar 5 gün boyunca, 50.715 ziyaretçiye ev sahipliği yaptı. Özellikle Karadeniz ve İç Anadolu'dan olmak üzere, 30'un üstünde şehirden Samsun 4. Tarım Fuarı'nı ziyarete gelen çiftçi

ve sektör temsilcileri; katılımcı firmalar ile ürün ve hizmetleri hakkında verimli görüşmeler gerçekleştirerek bayilik ve mal tedariki konusunda önemli iş bağlantıları kurdu.

Yurtdışı rakamlarına gelince; 10 ülkeden yaklaşık 120 kişilik alım heyeti ağırlayan Samsun 4. Tarım Fuarı; yoğun ikili iş görüşmeleri ile ihracata yön verecek iş bağlantıları da sağlamış oldu. KKTC, Azerbaycan, Gürcistan, Sırbistan, İran, Moldova, Bulgaristan, Ukrayna, Katar ve Tunus'dan fuara gelen ziyaretçiler; enerji dönüşüm sistemleri, danışmanlık hizmetleri, tarımsal mekanizasyon sistemleri, hayvancılık tesisleri, hayvancı-



Etkinliklere İlgili Yoğundu

Fuar boyunca tarım sektörüne ilişkin konferansların da yer aldığı, alanında uzman akademisyenler, mühendisler ve sektör temsilcileri bölge için önem arz eden konularda seminerler verdi. Süt İneklerinde Üreme Yönetimi, Samsun İli Tarım Sektörü Üzerindeki Etkileri, Bahçe Ürünlerinde Ambalajın Önemi, Tarımsal Desteklemeler, Fındıkta Gübreleme, Arıcılıkta Karşılaşılan Güncel Sorunlar ve Çözümleri, Buzağılarda Karşılaşılan Önemli Hastalıklar ve Korunma Yöntemleri, Bitki, Besleme ve Hayvancılık gibi konularda konferanslar verildi.

Ayrıca örnek girişimcilerin kendi başarı hikâyelerini anlattığı bir bölüm de Fuardaki etkinlikler arasında yer aldı. Yanı sıra Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği ve Tüyap işbirliğiyle "İyi Koç İyi Teke" yarışması düzenlendi. Etkinlikte dereceye girenlere plaketleri takdim edilerek yem ödülleri verildi.



'TARIM VE İNSAN' FOTOĞRAF SERGİSİ MERAKLILARIYLA BULUŞTU



2017 yılında yapılan '9. Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması'nda dereceye giren ve sergilenmeye değer bulunan eserler, 26.09.2018 Çarşamba günü Sayın Valimizin de katılımlarıyla gerçekleştirilen törenle ziyarete açılan 'Samsun 4. Tarım, Hayvancılık ve Teknoloji Fuarı' bünyesinde TÜYAP Samsun Fuar ve Kongre Merkezi'nde beş gün boyunca meraklılarıyla buluştu.

Bu konuda bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI şunları söyledi: "Tarımın istikrarlı olarak ülke ve kamuoyu gündeminde yer almasını sağlayarak bu alanda farkındalık yaratmak amacıyla, Bakanlığımız tarafından Denizbank işbirliğiyle geleneksel olarak 10 yılı yakın süredir düzenlenmekte olan "Tarım ve İnsan Ulusal

Fotoğraf Yarışması"nın 9.'sunda ödüle ve sergilenmeye layık görülen çok sayıda eser dün açılışını yaptığımız Fuar süresince sergilenecektir.

Tarım alanında verimliliği ve rekabeti gözetken, toprağı ve çevreyi koruyan sürdürülebilir üretimi destekleyen yapısı ile yeni bir yaklaşım ve vizyon öngören Milli Tarım Projemizin 'tematik konu' olarak belirlendiği ve Ülkemizin her bölgesinden toplamda 501 fotoğraf severin 2.326 adet eserle katıldığı geçen seneki Tarım ve İnsan Konulu Fotoğraf Yarışması sonrası; Çeşitli kategorilerden 114 fotoğraf ödüle ve sergilenmeye değer bulunmuş, toplamda 56 bin TL'lik hediye çeki eser sahiplerine dağıtılmıştır. Fuar boyunca açık kalacak sergimize siz değerli Samsun halkımızın ziyaretinden mutluluk duyarız."



Fındık Üreticilerimizle BİRLİKTE BAŞARDIK



Hidayet Candemir- Ziraat Mühendisi/ Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi

İl Müdürlüğümüzün 'Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması' çalışmaları kapsamında, 2016 yılı itibarıyla yürütülmeye başlanan 3 yıl süreli "Fındıkta Budama Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi" uygulamaları, örnek üretici bahçelerinde olumlu geri dönüşlere sahne oldu. 2016 yılı Sonbaharında tarla/ bahçe günü etkinlikleriyle üreticilere ve sektör paydaşlarına tanıtılan Proje çalışmalarında; ağırlıklı olarak ekonomik ömrünü tamamlamak üzere olan ve verim çağında bulunan birer dekarlık fındık bahçelerinde, budama uygulamalarının yanı sıra analize dayalı gübreleme, hastalık ve zararlılarla mücadele konusunda da üreticilere teknik destek verilerek uygulamaları sağlanmıştır.

Çarşamba, Terme, Salıpazarı, Tekkeköy, Ayvacık, Canik, Atakum ve Ondokuzmayıs İlçelerinde seçilmiş 13 adet örnek bahçede; İl- İlçe Müdürlüklerinde görevli proje ekipleri tarafından bilgilendirilmek suretiyle önder üreticiler maharetiyle uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Bahçelerini sökmeyi düşünen üreticilerimiz bu bahçelerde gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarının, sürgün gelişimine, meyve tutumuna ve kaliteye olumlu yansımalarını görmüş ve dekara alınan ürün miktarının arttığını gözlemlemişlerdir. İklim faktörlerine bağlı olum-

suz etkilerin, iyi bakım şartlarında minimize olduğunu da bizzat müşahade etmişlerdir.

"50 kg bile alamazken, verimimiz 150 kg'a kadar çıktı"



Terme Hüseyin Mescit mahallesinde önder üreticimiz Mazhar YÜKSEL; bir dekar alanda başladığı budama uygulamalarını, 12 dekar olan bahçenin tamamında uygulamış ve sonraki yıllarda başka mevki-

de bulunan 40 dekarlık fındık bahçesinde de uygulamalarını sürdürerek verimi ve kaliteyi artırmayı başarmıştır. Ziyaretimiz esnasındaki sohbetimizde, İstanbul'da eski binaları restore işiyle uğraştığını söyleyen YÜKSEL; ata ve baba toprağına gelerek fındık bahçeleriyle buluştuğunda yapılacak çok şeyin olduğunu gözlemlemiş, bir yerden başlamak lazım diyerek radikal bir kararla köyüne dönüş yapmış. "Emek vermeye varım, ancak neyi nasıl yapacağım konusunda hiç bilgim yoktu" diyor. Sonrasında bize ulaştığını ve değişimin başladığını ifade ediyor.

Geçmişte taban suyu problemi olan, dekara 50 kg verim dahi alınamadığını gördüğü bahçeden yıllar itibarıyla yapılan teknik uygulamalardan sonra 150 kilograma kadar verimi yükselttiğini söylüyor ve ekliyor; "Komşularım neden senin bahçende oluyor da bizimkinde olmuyor diyorlar. Oysaki keşke neler yaptığımla ilgilenesler. Yazık oluyor fındık bahçelerine" diyor. Verimi ve kaliteyi artırdığını, gelirinden memnun olduğunu ifade eden üreticimiz hobi olarak da bir miktar boş kalan arazisine defne diktiğini söylüyor. Yaklaşık 5 yıldır tanışıklığımızı vurgulayarak fındıkla ilgili projelerde her zaman seve seve yer alacağını belirtiyor. Biz de fark oluşturmamızın mutluluğunu paylaşıyoruz ve "görüşmek üzere inşallah" diyerek ayrılıyor, bu defa Ondokuzmayıs İlçesi Kuşkayasası mahallesine Ersin İLHAN'ın bahçesine doğru yola çıkıyoruz.

"İtiraf ediyorum bu kadar değişiklik beklemiyordum"

Geldiğimizde güler yüzüyle karşılıyor bizleri Ersin Bey ve diyor ki; "İtiraf ediyorum ilk yıl sizi kırmadım ama bu kadar değişiklik beklemiyordum. Ertesi yıl budama uygulamalarını 50 dekar olan bahçemin tamamında uyguladım. 20 yaşındaki bahçemde ocaklardaki dal sayısı 30'dan fazlaydı biliyorsunuz birlikte saydık ve dal-



lar el parmağımın kalınlığında bile yoktu. Biz sürgünleri her yıl kesmezsek fındık daha güçlenir sanıyorduk ve bu biçimde ürün almaya çalışıyorduk. Siz iki yıl önce teknik uygulamaları yapmamı ve ürünlerdeki değişimi sonra göreceğimi söylediniz. Gerçekten aklıma yatmamıştı, 'ocaklarda dal bırakmadılar' diyordum. Siz de bana dalların kalınlaşacağını, sürgünlerin artacağını ve bu sürgünlerden daha fazla fındık alacağımı söylediniz. Nasıl olsa 1 dönüm, hiç olmasın isterse' diyerek proje de yer almayı kabul ettim, tabi bir taraftan da çok merak ediyordum.

"Sayenizde bahçemi fındık ormanı olmaktan, bahçeye dönüştürdüm"



Ersin İLHAN: "Önceden gübreleme ve sulamayı da kendimize göre bayilerin yönlendirmesiyle uyguluyorduk. Halbuki siz, toprak örneğinden başlayarak gübreleme programı oluşturdunuz, nasıl uygulayacağımızı ve dip sürgün temizliğinin önemini gösterdiniz. Ocak başına 2- 2,5 kilo fındık alıyordum, oysa bu kısımdan birinci yıl 3-4 kilo aldım ve randımanı çok yüksekti. Aynı yerden bu yıl da 5-6 kilo alacağımı biliyorum görüyorsunuz verim gayet iyi. Ben fındıkların tekli ve ikili oluşunu çeşit özelliği sanıyordum meğer öyle değilmiş. Sonuca hayret ettim; tekli yok denecek kadar az, çoklu çotanaklar ağırlıkta! Fındık bahçemde inşallah bundan sonraki yıllarda öğrendiğim bu uygulamalarla verimi daha da yukarılara çıkaracağım. Ben artık bahçemi fındık ormanı olmaktan bahçeye dönüştürdüm. Şimdi herkes bana nasıl başardığımı soruyor, belki 50- 60 kişiye neler yaptığımı anlattım. Herkes bahçeme gelip bakıyor. Bir nevi danışmanlık yapıyorum size rakip oldum" diyor ve kahkahayı patlatıyor.

Ersin İLHAN yolu düşenlere, Kuşkayasası'ndaki doğayı görmeyi ve bahçesini ziyaret edebileceklerini

söylüyor. Biz teknik elemanlar için çiftçinin güler yüzü önemli hele hele fark oluşturup gelirinin artmasına vesile olduğumuzda bütün yorgunluğumuz geçiyor. Vedalaşarak tamamlıyoruz ziyaretimizi ve ayrılıyoruz Kuşkayaşı'ndan ve Samsun merkeze doğru yol alıyoruz. Oradan da ertesi gün Çarşamba Demirli Köyüne İsmail TÜYÜZ'ün Fındık Bahçesine... Çarşamba'ya Çarşamba günü gidilirse herkesin işi olur derler, İsmail Bey bizi bekliyordu ve kapıda karşıladı bizleri. "Çalışıyorum, hasada hazırlanıyorum, bahçe temizliği yaptırıyorum" dedi.

"Randıman hiç bu kadar yüksek olmamıştı"



Hal hatır sorduktan sonra "haydi bahçeye bakalım" diyor (hasat yakın). Ve giriyoruz bahçeye; "Üç yıl önce bu bahçeyi sökeceğinizi söylemiştiniz. 40 yaşlarında verimden düşmüş, oldukça sık, dalkıran musallat olmuş, verimden düşmüş bir bahçeydi. Sizinle konuşarak zor ikna ettik. 'Birlikte yapacağımız uygulamaları bir görün istiyoruz' dediğimizde çok da inançlı değildiniz ama bizi kırmadınız. Biz de zaten sizin ve eşinizin çok çalışkan olduğunuzu biliyorduk. Sonra 2016 yılında teknik elemanlar eşliğinde örnek bahçemizde budama uyguladık. Herhalde dal bırakmadılar ama nasıl olsa sökecektim diye düşündünüz" dediğimizde diyor ki; "Sormayın sadece ben değil, yoldan geçenlerde bahçede dal kalmadı nereden fındık alacaksınız" dediler.

(Devam ediyor) "Fakat ilkbaharda sürgünlerin kalın dallarda patladığını ve geliştiğini gördüm, birinci yıl aldığım ürünün randımanı hiç bu kadar yüksek olmamıştı. Kurak olduğu ve sulama imkânım olmadığı halde

meyvelerin tamamına yakını içini doldurmuştu ve iriydiler. Tabi farkı anladım sizin dediğiniz gibi gübre uyguladım. Kozalak Akarı, Dalkıran ve Küllemeye karşı mücadele yaptım. Sürgünlere azotlu çözelti uyguladım. Bu işçilik masrafını azaltıyor hem de kendim çok rahat uyguluyorum. Bahçeden çok dal çıkardım. Örnek kısımdaki gibi bütün bahçeyi yapamadım çünkü hala dal kesmekte zorlanıyorum. Lakin gözümle farkı gördüm; verimim ve randımanım arttı. Derseniz ki 'bahçeyi sökecek misin?', elbette ki hayır. Çünkü verimimiz arttı." diyor.

Bunların hepsi siz değerli çiftçilerimiz sayesinde..

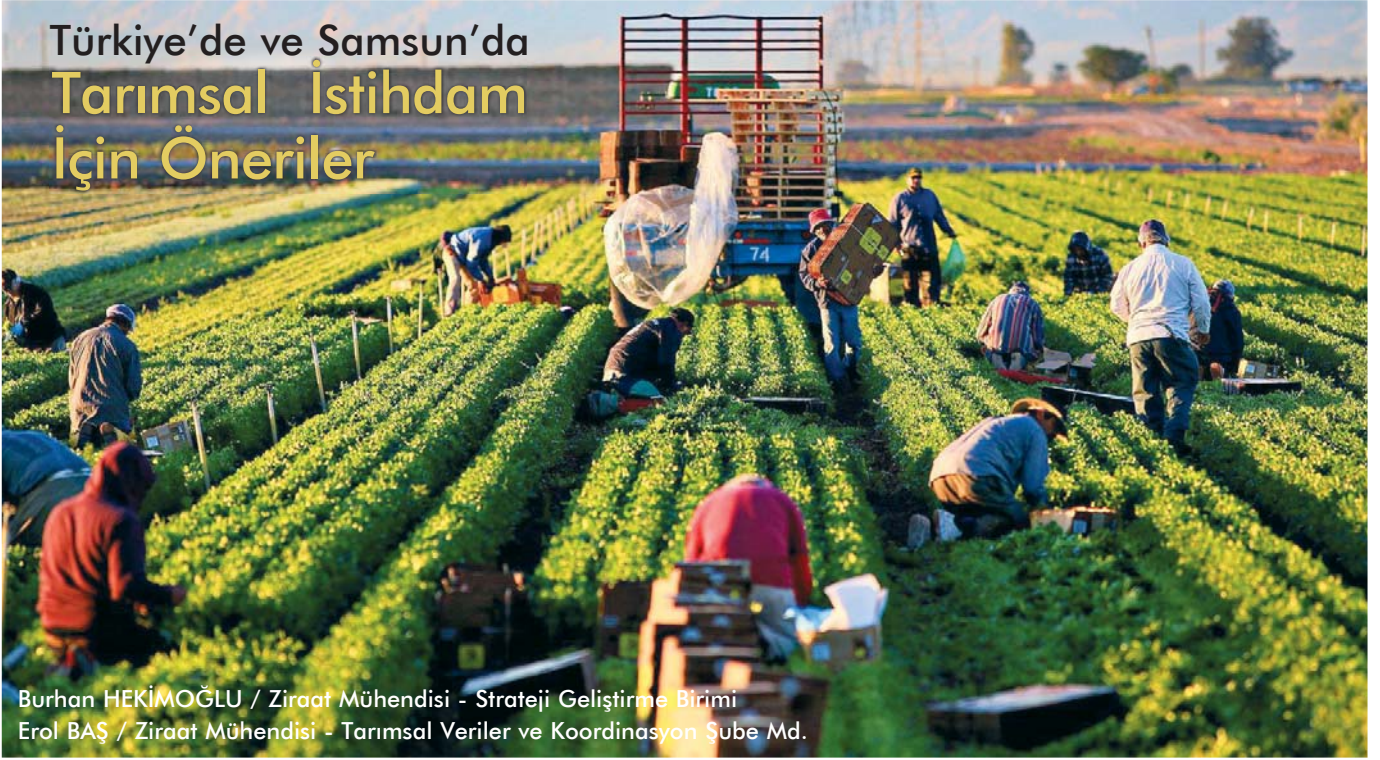
Biz de üreticilerimize diyoruz ki, birlikte farkı gördük. Eksiklikler emek verdikçe düzelir, gelir olarak bize döner. Biz birlikte büyük bir aileyiz, ama sorumluluklarımız var, siz başardınız fındık bahçenizi iyileştirdiniz fark oluşturduunuz.

Gözlerinizde muhabbet ve umut var. Çevrenizle yaptıklarınızı paylaştınız örnek oldunuz. Olmaya devam edeceğinize inanıyoruz. Bu sinerji artarak devam etsin emeğin farkı yaygınlaşsın istiyoruz. Paylaşmak güzeldir, fark oluşturarak paylaşmak çok daha güzeldir. Atakum-Taflan'da İbrahim GÜNEY, Ayvacık- Keskinoğlu'nda Zeki ORTAÇ, Salıpazarı- ALANYAYKIN'dan İbrahim BERBER, Tekkeköy- Balcılı'dan Osman DOĞRU ve diğer önder üreticilerimiz; hepiniz bize inandınız, örnek uygulamalar gerçekleştirerek verimi ve kaliteyi artırdınız. Bu bağlamda elbette ki sizlerin de söyleyecekleri vardı.

Sizin gibi üreticilerimizin sayısı arttıkça, ilimiz fındık tarımı çok daha iyi noktalara doğru yol alacak. Üreticilerimiz, ilimiz, ülkemiz kazanacak... Emeğinize sağlık, teşekkürler hepinize.



Türkiye’de ve Samsun’da Tarımsal İstihdam İçin Öneriler



Burhan HEKİMOĞLU / Ziraat Mühendisi - Strateji Geliştirme Birimi
Erol BAŞ / Ziraat Mühendisi - Tarımsal Veriler ve Koordinasyon Şube Md.

Küreselleşme sürecinde Türk tarımı; ülkemizin rekabet gücünü ve toplumsal refahını, istihdamını, verimliliğini, üretim kapasitesini ve kalitesini sürekli artırmasına çok büyük katkılar vermektedir. İşgücü bakımından ise halen dünya nüfusunun yarıya yakını kırsal kesimde yaşamaktadır ve dünya toplam nüfusunun yaklaşık % 20’si geçimini tarımdan sağlamaktadır.

Tarım sektörünün istihdam açısından bu denli önemli yer tutması karşısında, Sektöre yönelik politikaların istihdam odaklı bakış açısıyla belirlenmesi kaçınılmaz olmaktadır. Sanayinin gelişmesi ve bu alandaki istihdam olanaklarının artması sonucunda dünya genelindeki aşırı hızla artan kentleşme Türkiye’de de hissedilmiştir. Gelecekte olumsuz sonuçlarla karşılaşmamak adına kırsal-kentsel nüfus dengesinin, gelir dağılımına ilişkin hususlar da dikkate alınarak, korunması önemlidir.

Türkiye’de nüfusun yaklaşık 1/4’ü kırsal kesimde yaşamakta ve tarım sektörü özellikle bu kesim açısından temel istihdam kaynağını oluşturmaktadır. Eğitim seviyesi kentsel kesime göre ciddi derecede düşük olan kırsal kesimde, istihdamın büyük bölümü küçük ve orta ölçekli çiftlikler tarafından sağlanmaktadır. Tüm dikey katmanlar bakımından “en üst pazar” niteliğindeki üretim katmanında, küçük ve orta ölçekli çiftliklerin önemli yer tutması, bu katmanda ölçek ekonomilerinden yeterince faydalanılamaması sonucunu doğurmakta ve neticede verimlilik kayıpları yaşanmaktadır.

İş gücü bakımından temel sorun, artan nüfusa karşın tarımsal iş gücüne nitelikli katılımın yeterince sağlanamamasıdır ki bu durum ancak daha etkin bir eğitim politikası ile düzeltilebilir. Ayrıca özel sektör sermaye kaynaklarının tarım sektörünü daha verimli hale getirmeye yönelik harcamalarda kullanılmaması dikkat çekicidir. Oysa sermayenin tarım sektörüne yönlendirilmesi teşvik edilir ve kırsal kesimin sektöre nitelikli iş gücü katkısı vermesi sağlarsa, ülkedeki istihdam sorunu, genel ekonomik etkinlik de artırılmak suretiyle hafifletilebilecektir.

Türkiye sahip olduğu coğrafi konum, iklim yapısı ve ürün çeşitliliği açısından zengin bir tarımsal potansiyele sahiptir. Fakat üretimin kayıt altına alınmaması, üretici örgütlerinin yeterince aktif olmaması, istikrarlı olmayan tarım politikaları ve planlı olmayan üretim modelleri sektörde önemli problemlere sebep olmaktadır. İç ve dış talebe uygun planlı bir üretim modelinin benimsenmemesi bazı ürünlerde arz fazlası oluşturup üretici fiyatlarının düşmesi ile üretici mağduriyetine neden olurken bazı ürünlerde arz açığı olması ise tüketici mağduriyetine ve bu açığın ithalat yoluyla kapatılmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan tarımdaki modern makine kullanımına bağlı olarak iş gücü fazlasının oluşması ve kırsal kesimde yaşayanların gelir seviyelerindeki düşüşler kırsal kesimden kente göçü kontrolsüz bir şekilde körüklemiştir.

Türkiye’de istihdamın yapısı incelendiğinde tarım

sektörünün her zaman önemli olduğu görülmektedir. Yıllar itibarıyla incelendiğinde toplam nüfus içerisinde kırsal nüfusun payı, toplam istihdam içerisinde ise tarımsal istihdamın payının giderek düştüğü görülmektedir. Nitekim 1990'lı yıllarda tarımsal istihdam oranı %46 iken bugün bu oran % 20 civarına düşmüştür.

Diğer taraftan ekonomik kriz dönemlerinde istihdam olanaklarında yaşanan daralma tarım sektöründe istihdam edilenlerde artışa neden olmaktadır. Çünkü tarım sektöründe çalışanların bir bölümü başka sektörlerde iş bulabildikleri anda tarım sektöründen ayrılmaktadırlar. Ancak, ekonominin ve istihdamın küçüldüğü dönemlerde tekrar tarım sektörüne dönmektedirler.

Sanayi ve hizmetler sektöründe istihdamın tarım sektörüne göre daha fazla arttığını söylemek mümkündür. Türkiye'de kırsal kesimdeki nüfusun toplam nüfus içindeki payının azalmasında uygulanan kırsal kalkınma politikalarının sanayi sektörünü kapsamaması ve tarımsal mekanizasyondaki gelişmeler olduğu söylenebilir.

Ülkemizde çok uzun süredir ekilebilir arazi miktarı; sanayinin ve şehirleşmenin baskısıyla azalmaktadır. Diğer taraftan miras hukukuna bağlı olarak parçalanmış işletmelerde üretici gelirlerinin yeterli olmayışı üreticileri göçe zorlamıştır. Bu verilerden hareketle; Tarımda istihdamın azalması diğer sektörlerdeki ekonomik gelişmenin beklenen bir sonucudur.

Tarım Sektöründe İstihdam Önerileri

- Tarım sektöründe bölge ve ürün grubuna uygun ihtiyaca göre nitelikli işgücünün geliştirilmesine önem verilmelidir. Örneğin fındık ürününde; Budama, İlaçlama, Hasat işlerinde Sertifikalı Profesyonel İş Grupları Eğitimi ve Destekleri İŞKUR ile birlikte oluşturulabilir. Tarım sektörünün duayeni olan işletmeler ile İŞKUR arasında sağlanacak işbirliği ile profesyonel işletmelerde iş-başı eğitimleri verilmelidir. İŞKUR hizmetlerinden faydalanmak isteyen işletmelere özellikle Başarılı Özel Sektör liderleri tarafından Mentörlük eğitimi desteklemeleri sağlanmalıdır.

- KOSGEB, KOBİ'leri geliştirmek üzere çeşitli eğitim programları düzenlemekte ve proje ile işletmelere hibe destekleri sağlamaktadır. Tarım sektöründe de KOSGEB işletme hibe destekli eğitim ve sertifikasyon programları uygulanabilir. İstihdam garantili eğitim projelerinin sonuçlarının takibi sağlanmalıdır.

- Endüstriye dayalı bir tarım oluşturularak, bölgede üretilen tarım ürünlerinin katma değeri artırılarak, tarım sektöründen ayrılmayı planlayan genç nüfus için iş ve gelir olanakları yaratılmış olacaktır. Bu nedenle kırsal bölgelerde endüstriye dayalı tarımın teşvik edilmesi gerekmektedir.

- Modern seracılık ve modern teknoloji desteklenmelidir. Verim ve üretim artışı, karlılığı, karlılık yeni yatırım ve istihdam olanaklarını yaratacaktır. Örtü altı yetiştiriciliği önemli bir istihdam alanıdır. Bu üretim dalında çalışanların önemli bir bölümü sosyal güvenceden yoksun olarak çalışmaktadırlar. Pazarın talepleri dikkate alınarak Örtü altı sebze yetiştiriciliğinin üretim süresi ürün çeşitlendirme ile 11-12 aya kadar çıkartılabilir.

- Samsun ilinin su ürünleri açısından potansiyeli iyi tespit edilerek bu potansiyel en iyi şekilde değerlendirilmelidir.

- Samsun'daki kırsal turizm sürdürülebilir olarak geliştirilerek, bölgedeki gizli işsizlik de azaltılabilir. Samsun kırsal turizmin gelişmesi için gerekli doğal güzelliklere sahiptir. Bu konuda eğitim programları uygulanmalı ve yatırımlar desteklenmelidir. Böylece, ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlara ve kendi hesabına çalışan erkeklere iş ve gelir olanakları sağlanabilir. Yerel ürünlerin üretim alanlarının genişletilmesi ve bu alanda istihdamın artırılmasının sağlanması için kırsal turizmin de önünün açılması sağlanmalıdır.

- Genç çiftçilere ve kesin köye dönüş yapanlara devletçe beş yıl sosyal güvence desteği sağlanarak çiftçiliğin cazibesi artırılmalıdır. Tarım sektöründe Katma Değer sağlayacak teknoloji odaklı politikalar uygulanırsa gençlerin bu konuya dikkatlerinin çekilmesi daha kolay olacaktır. İşgücünün tarım sektöründe kalması ve kırsaldan göçün önlenmesi için tarım işçilerine asgari ücret verilmesi üzerine çalışmalar yapılabilir.

- Hem ülke genelinde hem de kırsal bölgelerde eğitim düzeyleri arttıkça İşgücü Katılım Oranı da artmaktadır. Kırsal bölgelerdeki istihdam sorununun temelinde kırsaldaki gençlik nüfusun özellikle kadınların eğitilmemesi yatmaktadır. Ancak kırsal kesimde yoksulluk hala yaygındır, çocuklar okullarını terkedip çalışmaya başlamaktadır.

- İşgücü niteliğinin artırılabilmesi için tarımda çalışanların ve ailelerinin sağlık, eğitim, yaşam kalitesi, barınma imkânların iyileştirilmesi gerekmektedir. Çalışma şartlarının iyileştirilmesi niteliğin de artmasını sağlayacaktır. Bakanlık, Özel sektör, Ziraat fakülteleri ile çiftçiler arasında karşılıklı etkileşim sağlanarak, eldeki bilgi birikiminin aktarımı sağlanabilir.

- İstihdam yaratılırken insana yakışır iş olması büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle çalışanlara güvenceli istihdamın sağlanması, hem verimliliği artıracak hem de yoksulluğun azaltılmasında önemli rol oynayacaktır. Bu politikaları uygularken, yerel kaynakların harekete geçirilmesi de önem arz etmektedir. Sektörde istihdam

sorununun çözümünde en önemli adımlardan biri tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesidir.

- KOSGEB, KOBİ'leri geliştirmek üzere çeşitli eğitim programları düzenlemekte ve proje ile işletmelere hibe destekleri sağlamaktadır. Tarım sektöründe de KOSGEB işletme hibe destekli eğitim ve sertifikasyon programları uygulanabilir.

- Ülkemizde tarım, dönüşüm içerisinde. Temel sorun eğitim ve destek verilecek alanın belirlenmesidir. Türkiye'nin yetiştireceği ürünler özellikle açığımız olan Yağlık Bitkiler havzalar bazında daha fazla desteklenerek yüksek kazanca dönüştürülmelidir ki, hem dışarı verdiğimiz döviz üreticimize kazanç olsun hem de kente göç eden insanlar tekrar tarıma dönebilsin.

- Nitelikli işgücü açısından üniversitelerdeki uygulamalı eğitimler yaygınlaştırılmalı, tarımsal danışmanlık sistemleri daha etkin uygulanmalı, kırsalda bilgiye erişim teknolojilerinin kullanımı ve erişimine yönelik adımlar atılmalı, genç çiftçilere ve kesin köye dönüş yapanlara devletce beş yıl sosyal güvence desteği sağlanarak çiftçiliğin cazibesi artırılmalıdır.

- Büyükşehir yasası sonrasında temel altyapı sorunlarına ve tarımsal üretimin geliştirilmesine yönelik destek verilmektedir. Kırsalda istihdamın artırılması için her belediye kendi bölgesinde altyapısı kurulmuş modern köyler kurarak veya mevcut köylerin söz konusu koşullarını iyileştirerek köylerin gelişime katkı sağlamalıdır. Geriye göçün sağlanması amacıyla modern köyler kurulması uygulamasına işlerlik kazandırılması uygun olacaktır. Belediyeler sosyal sorumluluk projelerini desteklemelidirler.

- Yerel yönetimler hizmet ettikleri alanı en iyi bilen hizmet götürücülerdir. Bu noktada hizmet götürecek tüm paydaşların kaynak israfını engellemek adına bir araya gelmesi gerekmektedir. Büyükşehir Belediyesinin, Tarım teşkilatlarının ve Üniversitelerin işbirliğiyle tüm kurumların bir araya geldiği ve hiç bir kurumun işten kaçmadığı veya rol çalmadığı tam bir eşgüdüm ile hareket edilmesi yarar sağlayacaktır. Tarım Kredi Kooperatifinin de bu tarz yönetimler içinde bulunması gerekmektedir. Müeyyidesi olan bir yönetim ortaya konulmalıdır.

- Yerel yönetimler Üniversite ile birlikte, büyük işletmelerle yapılacak bir proje kapsamında Ziraat Fakültelerinden mezun olanların uygulama alanlarına yönlendirilmesi, üretici ile etkileşiminin sağlanması ve karşılıklı eğitim alma imkânı sağlanmalıdır. Öte yandan, yerelde üretilen ürünlerin pazarlanmasına yönelik İlgili Bakanlıklarca yerel yönetimlere destek sağlaması gerekir. Hizmetin muhatabının ayağına götürülmesi sağlanmalıdır.

- Mevsimlik işçilere yönelik olarak belediyeler asgari yaşam imkânlarını sağlayarak bu kitlenin sosyal şartlarını iyileştirmelidir. Mevsimlik tarım işçilerinin oturacağı sürekli barınakların inşa edilmesi için yerel paydaşların katkısının artırılması gerekmektedir.

- Tarım Kredi Kooperatifleri, kurdukları kooperatiflerde istihdam edeceği personeli ilgili bölgeden seçmeye özen göstermektedir. Bu yaklaşım kırsal kesimde güven ve samimiyet oluşturduğu için daha da yaygınlaştırılmalıdır.

- İl istihdam kurullarının genişletilmesi, tüm paydaşları kapsayacak şekilde oluşturulmalıdır. Tarımsal istihdam açısından Tarım Konseyi kurularak devlet ve sivil kurumların bir araya getirilmesi sağlanmalıdır.

- Kurumsal hafıza olmaması sebebiyle, belirli bir noktaya gelen birikim kullanılamamaktadır. Her seferinde yeni uygulamalar ortaya koyma çabası sonu gelmeyen pek çok uygulamanın boşa gitmesine sebep olmaktadır. Yerel birikimlerin karar mekanizmalarına dahil edilmesi, kurumsal hafıza birikiminin göz ardı edilmemesi gerekir.

- Sürdürülebilir kılınacak üretimlerin yapılması ve pazarların bulunması gerekmektedir. Bu durum, tarımsal üretim gayrisafı hasılasını da arttıracaktır. Bu açıdan dünya üretiminde ilk 5'te olduğumuz ürünlerde pazar alanlarımızın geliştirilmesi gerekir. Coğrafi işaretin standardının belirlenmesi, kalite standartlarının korunması gerekir.

- İstihdam için Ulusal bir proje kapsamında; Tarımsal eğitimin kalitesini artırabilmek ve Ziraat Fakültelerine girişimci başarılı gençlerin tercihinin sağlayabilmek için, yüksek puanlı ilk beş öğrenciye mezun oluncaya kadar mühendis maaşı kadar burs verilmesi, mezun olunca iş garantisi sağlanması düşünülmelidir. Öğrencilerin çiftçilerle de işbirliği yapabileceği uygulamalı projelere yönlendirilmesi teşvik edilebilir. Bu konuda Konya da açılan Gıda ve Tarım Üniversitesi iyi bir modeldir.

- İşsizlik ve istihdam probleminin ortadan kaldırılması için işgücü arz ve talebinin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda da Samsun için açık işlerin ve açık iş oranlarının sektörel ve mesleki olarak belirlenmesi çalışmalarına destek verilmelidir.

İşsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması için Ulusal düzeydeki politikaların yanında yerel düzeyde politikalara da ihtiyaç duyulmaktadır. İl istihdam Kurulları başta tarımsal istihdam olmak üzere yerel düzeyde üretilen yukardaki genel önerileri içeren politikalarda daha etkin rol almalıdır.

Kaynaklar

1- Kalkınma Bakanlığı. 11. kalkınma Planı. Tarım ve Gıda Özel İh. Rap. 2019-2013

2- Türkiye'de Tarımsal işgücü piyasası ve sosyal güvenlik



Büyükbaş Hayvanların Kış Beslenmesi

Nazlı SAYAR YAPAR / Zooteknist - Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şubesi

Süt inekleri ve besi hayvanları en rahat 5-20 °C aralığında yaşamlarını sürdürmektedir. Yani içerisinde bulunduğumuz bugünlerdeki hava sıcaklığı bu hayvanların rahat etmeleri için oldukça idealdir. Yaklaşan kışın soğuk günlerinde ise hayvanlar tükettiği yemin bir kısmını ısıtmak için harcamaktadır. Rüzgâra açık alanlarda bulunan ve üzeri çoğunlukla ıslak olan hayvanlarda bu durum daha da belirginleşmektedir. Ayrıca soğuk havanın mide ve bağırsak hareketliliğini artırması hayvanların yedikleri yemleri daha az sindirmesine sebep olmaktadır.

Bu durumları göz önüne alarak özellikle hava sıcaklığının 5°C'den daha da düştüğü şartlarda hayvanlarımızın tükettikleri yem miktarını artırmayı unutmamamız gerekmektedir. Soğuk hava şartlarında hayvanlarınıza yedirdiğiniz yem miktarında yaklaşık % 10 artış sağlamak yeterli olacaktır. Tabii hayvanlarımız yağlı ise ve kondüsyonları yüksekse yem artırımına karar verirken dikkatli davranmalı, hayvanları daha da yağlandıracak miktarlarda beslemeden kaçınmalıyız.

Yukarıdaki önerilerimiz işkembesi gelişmiş olan ve yaşı ilerlemiş hayvanlarda geçerlidir. Buzağılar için ise bu durum biraz farklıdır. Buzağılar rahat yaşamaları için ihtiyaç duydukları sıcaklık 15- 25°C arasındadır. Bu sıcaklık özellikle yeni doğmuş, hayatının ilk haftalarında ki buzağılar için geçerlidir. Yeni doğan buzağılarının vücutlarında yaklaşık 1 günlük ihtiyaçlarını karşılayacak

yağ bulunmaktadır. Eğer biz hayvanın ihtiyacını karşılayacak düzeyde yeterli besleme yapmazsak bu depo çok hızlı harcanır ve hayvan hastalıklara açık hale gelir. Her ne kadar modern sistemlerde buzağılar çoğunlukla dış ortamda barındırılıyor olsalar da soğuk havalarda ilk birkaç gün vücut ısılarını koruyacak ve devamlılığını sürdürecektir ortamları sağlamamız gerekmektedir.

Buzağılar büyümeye başladıkça ve mideleri geliştikçe ısı ihtiyaçları da azalmaktadır. Çoğu yetiştirici kış şartlarında yem ile beslemede hayvanların zayıfladığını, hastalığın ve ölümlerin arttığını söylemektedir. Bu durum özellikle İç ve Doğu Anadolu Bölgesi gibi soğuk iklimler için geçerli olmaktadır. Bu nedenle süt fiyatlarının dip yaptığı bugünlerde yem yerine süt ile besleme yapmak daha mantıklı bir uygulama olarak görülebilir. Buzağılarınızı ister yem isterse süt ile besleyin içirme sırasında her ikisinin de sıcaklığını vücut ısısına yakın olarak ayarlamayı unutmayın.

Hayvanların önlerine serilen yemlerin donması da önemli ve sıkıntı veren bir problemdir. Hayvanları işkembelerinde bulunan faydalı bakterilerin çalışmaları için 39 °C'lik sıcaklığa ihtiyaç bulunmaktadır. Donmuş yemler veya donma noktasına yakın su tüketimi bu canlıların faaliyetlerini azaltmaktadır. Bu durum hayvanın daha az yem tüketmesine ve birçok probleme yol açmaktadır. Bu durumda genel olarak yem dağıtım saatlerinin günün daha sıcak saatlerine çekilmelidir. Suluklar ise sıkı

kontrol edilerek suyun donmasının engellenmesi sağlanmalıdır. Soğuk hava şartlarında hayvanın daha az su içeceği fikri çok yaygındır. Oysa yetiştiricilerin hayvanlarının önlerine koydukları su çoğunlukla donduğu için hayvanlar su içememektedirler.

Buzağların büyümelerini sağlayan başlangıç yemi tüketiminin artması su tüketimine bağlıdır. Su içmeyen hayvan yem de tüketemez. Yapılan araştırmalar da soğuk şartlarda günde 3-4 sefer ılık su vermenin buzağlarda yem tüketimini dolayısıyla büyümeyi artırdığını göstermiştir. Su tüketimi sadece buzağlar için değil diğer hayvanlar için de önemlidir. Birçok işletmede soğuk kış şartlarında suyun donduğu görülmektedir. Son zamanlar donmayan suluklar geliştirilmiş olsa da birçok işletmede bu durum çok yaygındır. Yem tüketimi su tüketimi ile ilişkilidir. Eğer siz hayvanın su tüketimini en üst seviyede sağlayamazsanız hayvan yemini bitiremeyecektir. Bu durum verime yansıyacak ya da kritik dönemlerde hastalık olarak kendini gösterecektir.

Ahırda Kış Beslemesi

Kesif Yem;

Ahır yemlemesinde hayvanların önlerine konan yem dışında eksiklerini gidermek amacıyla başka kaynak bulunmadığından, verilecek kaba ve kesif yem miktarlarını iyi hesaplamak gerekir. Sağmal süt ineklerinin kaba yem gereksinimleri, kaba yemin kalitesine göre değişir.

Örneğin; saman, kavuz ve mısır sapları gibi düşük kaliteli yemlerden hayvanın canlı ağırlığının % 1,5 'u kadar verilmesi önerilirken, kuru çayır otları ve aynı değerdeki kaba yemler için bu oran % 2'ye baklagil-buğdaygil karışı kuru otlarda % 2, 25'e; yonca korunga üçgül ve fiğ gibi baklagil kuru otlarında % 2,5'a çıkartılabilir. Eğer kaba yem olarak sadece silaj kullanılacaksa her 100 kg canlı ağırlık için 2,2 kg kuru madde sağlayacak kadar; yani 6-6,5 kg silaj yedirilebilir.

Ahırda yemlenen hayvanlarda kullanılacak kesif yemin miktarı ve kalitesi;

- Süt verimine,
- Kaba yemin kalitesine,
- Verilen kaba yemin kaba yem yem miktarına,
- Sütteki yağ düzeyine bağlı olarak değişir.

Kaba Yem;

Selüloz bakımından zengin olan yemlere "kaba yem" adı verilir. Kaba yemler işkembedeki mikroorganizmalar ve asitliğin düzenlenmesi, geviş getirme ve tükürük salgısını arttırması gibi yaşamsal fonksiyonlar nedeniyle tüm büyükbaş hayvanlar için elzem bir besin madde kaynağıdır. Kaba yemin kalitesi düştükçe toplam

rasyonda daha fazla konsantre yem kullanılması gerekeceğinden, oluşan bu tabloya bağlı olarak hayvanın verim performansı (süt bileşimi ve döl verimi) ve sağlığı olumsuz yönde etkilenmektedir.

Büyükbaş hayvanların yiyebilecekleri kaba yemler; ot (çayır otu, yonca, korunga, fiğ, üçgül, vb.) ve hasıllar, samanlar (buğday, arpa, bakliyatlar vb.) hasat ve harman artıkları (mısır sapı, pancar yaprağı, sebze artıkları), fabrikasyon artıkları (pancar posası, malt posası, elma posası vb.) silajlar (mısır, yonca, ot, hububat hasılı vb.). Çiçeklenme öncesinde hasat edilen kaba yem yemler; kuru madde ve elyaf bakımından zengin ve sindirilebilirliği yüksektir.

Genel olarak tüm kaba yemler, çiçeklenme başlangıcında, tahıl hasılları; başaklanma sonunda, kılıçlanma başlangıcında, mısır ve sorgum bitkisi ise daneinin hamur kıvamında en yüksek besin maddesi içeriğine ulaştıkları bu dönemlerde hasat edilmelidir. Gölgede kurutulan otların besin seviyesi güneşten kurutulanlara göre daha yüksektir. Kaba yemler, rutubetsiz ve havadar depolarda depolanmadan önce nem oranı % 14 altına düşecek şekilde kurutulmalıdır.

Saman; enerji katkısı eksi ve protein katkısı sıfır olarak kabul edilir. Kaba yemlerin yokluğunda bir başka deyişle mecbur kalındığında işkembeyi dolu tutmak, geviş getirmeyi garanti altına almak ve işkembede oluşan gazların birikimini engelleyerek şişmeye karşı tampon görevi yapması için kullanılır. Yemde kalitesiz bir kaba yem olan samanın miktarı arttıkça kesif yeme olan ihtiyaç ve yem masrafı oldukça artar. Samanı altlık olarak kullanmak veya melas ve hububat kırmaları ile karıştırıp silaj haline getirerek besin değerini arttırmak en akılcıca yöntemdir.



Karpuz KARPUZLU'dan Sorulur



Ropörtaj: Hatice OLGUN
Fotoğraflar: Recep YAPINCAK

Samsun İli Bafra İlçesinin Karpuzlu Mahallesi'nden, yılların karpuz üreticisi Arif Tunç'la sizler için sohbet ettik. Daha öncesinde eşinin bize ikramı olan kan kırmızı karpuzların eşsiz lezzetinden anladığımız kadarıyla bu işin püf noktaları var ve Arif Bey de artık adı üstünde 'arif' olmuş. Öyle ki beldede daha önceki yıllarda yapılan Karpuz Festivali bünyesindeki 'En İyi Karpuz' dalında çok sayıda ödülü var. Bu sene 700 dönüm alanda sadece karpuz değil, kışlık ve yazlık sebzelerin üretimini de başarıyla yapıyor. İşte kendisine sizler adına yönelttiğimiz o sorular ve gelen cevaplar:

SAMTİM : Merhaba, bize biraz kendinizi tanıtır mısınız?



Arif TUNÇ: Ben Karpuzlu Köyünden Arif Tunç.. Burada, kendi arazimize ilaveten bir kısmı da icar olan arazimizle birlikte 700 dönüm bir alanda karpuz ve yanı sıra başka sebzeler üretiyoruz. Karpuz bu sene 150 dönümde ürettim, geçen senelerde 200 dönüme kadar çıktığım da oldu. Maalesef bazı yıllar ürün para etmiyor, öyle olup tarlada kalınca da zarar ediyoruz. Bu seneki hasattan memnunuz.

SAMTİM: Karpuz nasıl bir ürün, yetiştiricilik açısından soruyorum?

Arif TUNÇ: Elbette ki hiçbir eser kolay meydana getirilmiyor. Bunun başta yer hazırlığı, dikimi, bakımı (ki bilinçli bakımından söz ediyoruz) pek çok aşamada zahmeti var. Görsel açıdan ve özellikle lezzet olarak güzel bir karpuz yemek istiyorsak, bunun bilinçli bakımı şart. Bunun için de tecrübeli çiftçilerin yanı sıra teknik açıdan ziraatçılardan ve Devletin kurumlarından yardım almakta fayda var. Biz zannedirim artık bu konuda pratikleştik ve buna ilaveten de bu Kızılırmak'ın taşıdığı toprakların verimli oluşu da tat ve görünüm açısından önemli bir etken. Şimdi size şu araziden hangi karpuzu kessem, aynı tat ve kaliteyi görmeniz mümkün. Böyle bir ürün de tarlaya dikilip rastgele olmuyor, bunun her aşamasında sırasıyla gereken işlemleri yapmanız gerekiyor. Gerek masrafı ve gerekse de emek anlamında ne verirsiniz o oranda lezzette geri dönüşü sağlarsınız.

SAMTİM :Karpuzlu adı üstünde, köyümüzde çok karpuz üretiliyor diyebilir miyiz?

Arif TUNÇ: Valla Bafra'da en fazla miktar ve kalitede karpuz bu köyde üretiliyor diyebiliriz. Hatta bir de Karpuz Festivali'miz var ki benim de daha önceki yıllarda bu Festival kapsamındaki 'En İyi Karpuz' Yarışmalarından 2 tane birincilik ve iki tane de ikinciliğim var. Gerçi son 2- 3 yıldır o etkinliğe bazı sebeplerden dolayı ara verildi ama inşallah bu önümüzdeki hafta yarışmamızı da Festivalle birlikte icra ederek şu gördüğünüz ürünümüzle yarışıyor olacağız.

SAMTİM : Başarılar diliyoruz. Peki, yetiştiriciliği çok da kolay olmayan bu üründe pazar aşaması nasıl?

Arif TUNÇ: Pazar sürecini zorlaştıran en önemli etken, özellikle pazar sürecinin çok kısa olmasıdır. Dönüme on ton kadar aldığınız bir ürün bu, daha altında verimle zaten zarar edersiniz. Böyle verimi olan bir ürünü 15 gün içerisinde misal (arazi-nize göre değişmekle birlikte) bin beş yüz ton ürünü pazarlamak kolay değil. Sözleşmeli üretimde sıkıntılar var, şöyle ki marketler hem seçici oluyor ve hem de satamadığını iade etme eğiliminde olduğu için bu durum yetiştirici açısından sıkıntı oluyor. Düşünün bir hafta reyonunda hem de bizden aldığının çok üstünde fiyata satışa sunuyor bekletiyor, bu beklemiş ürünü size geri iade ediyor. Bundansa biz kendimiz halcilerle teslim ederek, fiyat yine de perakende fiyatının çok altında olsa bile en azından alım garantili ve elimizde kalmayacak şekilde vermiş oluyoruz. Verdiğimiz ürün buradan direkt hale, oradan da pazara gidiyor.

SAMTİM : Şu an hasadına da şahit olduğumuz üzere epey emek gerektiren bir ürün. Hazır söz siz-

deyken, bir karpuz üreticisi olarak zorluklarınızdan ve Devlettten beklentilerinizden bahsedelim.

Arif TUNÇ: Karpuz çok fazla işçilik gerektiriyor. Gerek dikim, gerek ilaçlama sulama gibi bakım işleri ve özellikle de hasat aşamasında olmak üzere bu gördüğünüz 150 dönümde yılda bin kadar işçi çalıştırıyor olduğumuzu söyleyebiliriz. Bunun dışında hastalık dönemlerini iyi kollayıp hastalanmadan önce ilacını yapmak gerek; yani doğru ilaçlamayı doğru zamanda yapmak gerek. Aşağı yukarı on kez sulama gerçekleştiriyoruz karpuzda sulama inanın çok kritik bir işlem. Örneğin çok su vererseniz ürünü bozuyor, az su vererseniz yine aynı şekilde ters etki yapıyor. Dolayısıyla bunun sürekli bir dengesini tutturmak zorundasınız ki bu sebepten zaten çoğunca damlama sulama tercih ediyoruz. Öte yanda az önce konuştuğumuz gibi pazar süreci yani raf ömrü de kısa bir ürün ve öyle 'saklayayım, fiyat kollayıp yüksek para ederken satayım' düşüncesi de mümkün değil. Bu gibi zorlukları var. Devlettten beklentimizse sağ olsunlar desteklerden faydalaniyoruz ama girdi fiyatları belli dönemlerde zorlayıcı olabiliyor. Ve tabi bir de şu pazar sorunumuzun çözülmesini ve bizim alın terimiz sayesinde araçların zengin olmamasını istiyoruz.

SAMTİM : Arif bey, size bunca işiniz arasında bize ayırdığınız vakit, güler yüzünüz, misafirperverliğiniz için ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Bol kazançlı ve bahsettiğiniz sorunların da çözüldüğü nice başka sezonlarda görüşmek üzere diyelim.

Arif TUNÇ: Ben teşekkür ederim, bizlere kendimizi ifade etme fırsatı verdiniz ve temenniler için de inşallah diyelim, eksik olmayın.



Gıda Alerjisi ve Gıda İntoleransı

Serpil TURAL- Gıda Mühendisi

Son yıllarda gıda kaynaklı hastalıkların artışı göz önüne alındığında, bu rahatsızlıklara karşı toplum farkındalığının artırılması önem taşımaktadır. Günümüzde görülen bu hastalıkların büyük bir kısmını gıda alerjileri ve gıda intoleransları oluşturmaktadır.

Gıda alerjileri ve çeşitli gıdaların tüketilmesi sonucu meydana gelen intoleranslar (hassasiyetler) bireye özgü reaksiyonlardır. Çocuklar üzerinde daha fazla çalışma yapılmış olması bu reaksiyonların yaşamın erken dönemlerinde daha sık olduğu kanısını oluşturmıştır. Gıda alerjisi ve gıda intoleransı kavramları birbiri ile genellikle karıştırılmakla birlikte farklı mekanizmalara sahip rahatsızlıklardır. Gıda alerjisi tanımlaması yalnızca bağışıklık sistemi ile ilgili reaksiyonlar için kullanılırken, gıda intoleransı bağışıklık sistemi ile ilgili olmayan ters reaksiyonlar sonucu oluşmaktadır.

Gıda Alerjisi

Gıdanın alımından sonra vucut savunma sisteminin bir parçası olan İmmünoglobülün E'ye (Ig E) bağlı olan veya olmayan reaksiyonlar sonucu gıdaya karşı oluşan aşırı duyarlılık 'gıda alerjisi' olarak ifade edilmektedir. Gıda alerjisi sadece gıdanın tüketilmesi ile değil dokunma veya gıdanın solunması ile de ortaya çıkabilmektedir. Ham halde alerjiye neden olan herhangi bir gıda alerjeni pişirildiğinde bu etkisi ortadan kalkabilmektedir. Alerjik reaksiyonlar alerjenin az miktarda tüketilmesi veya çapraz bulaşmaya maruz kalan gıdaların tüketilmesi ile de meydana gelebilmektedir. Gıda alerjisinde genetik özelliklerin yanısıra beslenme alışkanlığı da rol oynamaktadır.

Karadeniz bölgesinde 6- 9 yaş grubundaki okul çocukları ile yapılan bir araştırmada; gıda alerjisi sıklığı anket ile % 5.7 olarak belirlenirken, yetişkinlerde yapılan başka bir araştırmada % 6.2 olarak bildirilmiştir.

- Süt ve süt ürünleri,
- Yumurta ve yumurta ürünleri
- Balık ve balık ürünleri
- Kabuklu deniz hayvanları ve ürünleri
- Yer fıstığı ve yer fıstığı ürünleri
- Soya fasülyesi ve soya fasülyesi ürünleri,
- Sert kabuklu bazı meyveler (fındık, ceviz, badem) ve
- Gluten içeren tahıllar (buğday, çavdar, arpa, yulaf ve ürünleri) Ig E'nin neden olduğu alerjilerin %90'dan fazlasını oluşturan alerjik gıdalar olup dünyada 'The Big 8' olarak bilinmektedir.



Gıda İntoleransı

Gıda intoleransı, gıda maddesinin sindirilemesi veya emilememesi sonucu meydana gelen bir rahatsızlık olup gıda alerjisine göre daha yaygın görülmektedir. Gıda intoleransları, enzimatik, farmakolojik veya tanımlanamayan gıda intoleransı olarak sınıflandırılmaktadır. Enzimatik gıda intoleransı, gıdanın vucutta kullanılmasını sağlayan enzimlerin yeterli miktarda veya hiç sentezlenememesi sonucu meydana gelmektedir.

Farmakolojik intoleranslara ise histamin, dopamin veya serotonin içeren vasoaktif aminler neden olmaktadır. Laktoz intoleransı, çölyak, fenilketenüri, favizm, fruktoz intoleransı ve galaktozemi gıda intoleransı nedeniyle meydana gelen rahatsızlıklar arasında yer almaktadır.

Laktoz İntoleransı

Laktozun glikoz ve galaktoza ayrılmasını sağlayan β -galaktosidaz enziminin eksikliği nedeniyle meydana gelen 'laktoz intoleransı' en sık rastlanılan gıda intoleranslarından biridir. Literatürde 'laktoz malabsorbsiyonu' veya 'laktaz eksikliği' olarak da belirtilmektedir.

Süt şekeri olarak da adlandırılan laktoz bir disakkarit olup ince bağırsak mukozasında hidrolize edildiğinde glikoz ve galaktoza ayrılmaktadır. Laktoz sindirilemediğinde, bakteriler tarafından fermente edilerek kısa zincirli yağ asitleri, hidrojen (H_2), karbondioksit (CO_2) ve metan (CH_4) oluşumu meydana gelmektedir. Bu durum, gaz, karın ağrısı, kramp, distansiyon, bulantı,

kusma, ishal ve dehidratasyona yol açabilmektedir.

Laktoz intoleransı olan kişilerin,

-Laktoz içeren gıdaları diyetten çıkararak alınan laktoz miktarını azaltmaları,

-Düşük laktoz içeren veya laktaz enzimi ilave edilen ürünleri tüketmeleri

-Yoğurt, ayran ve probiyotik fermente süt ürünlerini tercih etmeleri tavsiye edilmektedir.

Gluten intoleransı

Gluten intoleransı (çölyak hastalığı) buğday, çavdar, arpa ve yulaf gibi gluten türevi protein (prolaminler) içeren gıdaların tüketilmesi sonucu vücudun gluten proteinine karşı kronik reaksiyon göstermesi ile meydana gelen ve kalıcı intolerans olarak gelişen proksimal ince bağırsak hastalığıdır.

Dünya nüfusunun yaklaşık % 1'inde gluten intoleransının varlığı bildirilmektedir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda çocuklarda % 1, erişkinlerde ve sağlıklı kan vericilerinde % 0.8-1.3 olarak bildirilmiştir. 2010 yılında yapılan bir tarama projesi verilerine göre ise sağlıklı görünen okul çocuklarında çölyak hastalığı sıklığı, % 0.47'dir.

Çocuklukta en yaygın malabsorbsiyon nedeni olan bu rahatsızlık herhangi bir yaşta ortaya çıkabilmekte ve yaşam boyu etkili olmaktadır. Bir ömür boyu devam edecek olan bir rahatsızlık olması nedeniyle tanısı kesin bir şekilde yapılmalıdır. Bu intoleransa sahip kişilerin gluten içeren tüm gıdaları diyetlerinden çıkarmaları gerekmektedir. Gluten veya diğer prolaminleri içermeyen başlıca tahıllar pirinç ve mısır olup diyetteki ana tahıl grubunu oluşturmaktadır. Son yıllarda glutenden arındırılmış buğday unu ve bundan yapılan ürünler de bu kişilerin diyetlerinde yer almaktadır.

Bu rahatsızlığa sahip bireylerin tüketebilecekleri ürünlerin kısıtlı olması göz önünde bulundurulduğunda tüketiciler tarafından kabul edilebilirliği yüksek çeşitli glutensiz ürünlerin üretilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Tüketicilerin Bilgilendirilmesi

Türk Gıda Kodeksi 'Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği'ne göre gıdanın bileşiminde yer alan herhangi bir alerjen veya intoleransa yol açan madde diğer bileşenlerden açıkça ayırımını sağlayacak şekilde (stil, punto veya arka plan rengi aracılığı ile) gıda etiket bilgilerinde vurgulanmalı veya '..... içerir' şeklinde belirtilmelidir.

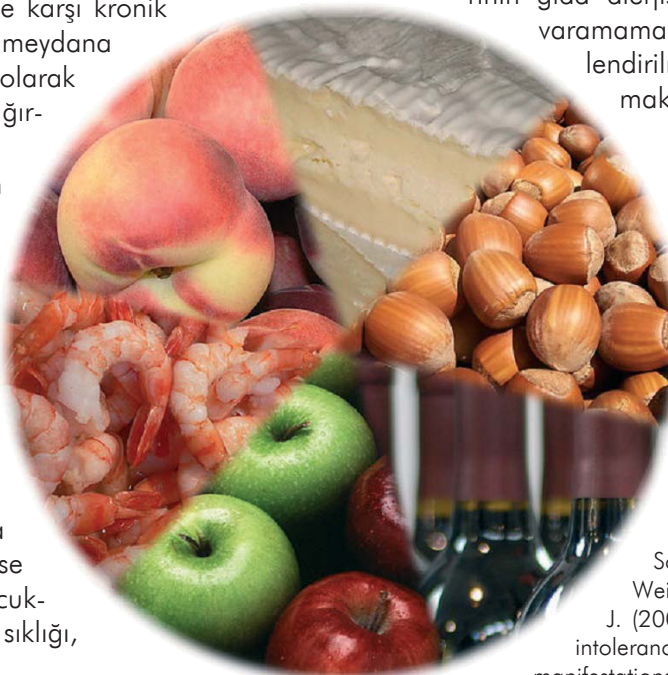
Sonuç

Gıda alerjisi ve intoleransı günümüzde birçok kişinin yaşam kalitesini etkileyen bir durumdur. Çoğu zaman gıda alerjisine maruz kalan kişilerin rahatsızlıklarının gıda alerjisinden kaynaklandığının farkına varamaması tüketicilerin bu konuda bilgilendirilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca, gıda intoleransı nedeniyle sorun yaşayan bireylerin tüketebileceği ürün çeşidinin artırılması amacıyla bu bireylere özgü gıda teknolojilerinde yeni ürün geliştirme çalışmaları da önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

- Akoğlu, A., Oruç, M. (2018). Metabolik Gıda İntoleransları. *Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 22(2), 284-295.
- Schäfer, T., Böhler, E., Ruhdorfer, S., Weigl, L., Wessner, D., Heinrich, J., .. Ring, J. (2001). Epidemiology of food allergy/food intolerance in adults: associations with other manifestations of atopy. *Allergy*, 56(12), 1172-1179.
- Öztürk, M., Besler, T. (2012). *Besin alerjileri*. Sağlık bakanlığı yayınları. Ankara.
- Kahraman, G. (2015). Editörden, İ.Y.T.E Gıda Bülteni.
- Özcan, T., Delikanlı, B., Yıldız, E. (2015). Gıda İşleme Yöntemlerinin Gıda Alerjenitesi Üzerine Etkisi. *Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 29(2).
- Dibek Mısırlıoğlu, E., Bostancı, İ. (2013). Besin Alerjisi. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 7(4).
- Yıldırım, D., Özen, H. (2017). Laktoz İntoleransı Tıbbi Beslenme Tedavisi Olgu Sunumu. *Journal of Nutrition and Dietetics*, 45(3), 294-297.
- Alkın, E., Göçmen, D., Çölyak Hastalığı ve Glutensiz Diyet.
- Demirçeken, F. G. (2011). Gluten enteropatisi (çölyak hastalığı): Klasik bir öykü ve güncel gelişmeler. *Güncel Gastroenteroloji*, 15(1), 58-72.
- Hayıt, F., Gül, H. (2017). Çölyak ve Çölyak Hastaları İçin Üretilen Ekmeklerin Kalite Özellikleri. *İğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 163-169.



"Çiftçimiz Tarım Kart ile Hızlı, Güvenli, Kaliteli Hizmet Alacak"

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit TURHAN bugün Tarım Kart için PTT ile Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri arasında iş birliği yapılması amacıyla düzenlenen imza törenine katıldı.

Gelecek yıllarda en stratejik sektörün tarım ve su olacağını vurgulayan Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ, dünyayı doyuranın dünyanın da lideri olacağını, ülke olarak bu toprakların, suyun kıymetinin iyi bilinmesi gerektiğini dile getirdi.

Bakan Dr. Bekir PAKDEMİRLİ, "Tarımda 4.0" ile birlikte bu sektörde teknolojinin ön plana çıktığını, teknolojik gelişmeleri iyi takip eden çiftçilerin verim kayıplarını en aza indirdiğini anlattı.

Dünyada, ekonomisi bilgiye dayanan toplumların lider konumunda olacağına dikkati çeken Dr. Bekir PAKDEMİRLİ, şunları kaydetti:

"Tarım Kart ile çiftçimizin en büyük faydasına olacak işi yaptık. Çiftçimiz hızlı, güvenli ve kaliteli hizmet



alacak, istediği zaman evinden, tarlasından ayrılmadan, ilçeye gitmeden işini yapabilecek. İsterse gübresini, mazotunu, yemini ve danışmanlık hizmetlerini bu kartla alacak. Proje olarak da tarımsal destekleri aynı ve maddi olarak bu kart üzerinden vermek için Tarım Kredi ile çalışıyor ve neticelendiriyor olacağız."

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ, üreticiye dokunulması gerektiğini, bunun da üreticiyi daha iyi tanıyarak sağlanabileceğini belirterek, "Üreticiye dokunmak her zaman üreticiyle konuşmak değildir. Üreticinin hareketlerini takip edebiliyorsak, nerede ne yapıyor, hangi alanda hangi gübreyi kullanıyor, bütün bunları takip etmek önemli. Üreticimize bu kartla daha



iyi hizmet vereceğiz ve üreticimizi daha iyi tanıyacağız." ifadesini kullandı.

"Dünyada Çiftçisini Efendiliğe Layık Gören Başka Bir Millet Yok"

Tarımın, tarih boyunca toplumun belkemiği ve ekonominin çimentosu olduğunu aktaran Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit TURHAN'da "Çiftçi sadece kendi ocağının direği değil, aynı zamanda Anadolu çınarının dört bir yanı saran dalıdır. Onun için çiftçiye millet olarak 'efendi payesi' vermişiz. Dünyada çiftçisini efendiliğe layık gören başka bir millet yok." diye konuştu.

Bakan TURHAN, yaptıkları diğer projelerde olduğu gibi Tarım Kart projesiyle de çiftçi ve ülkenin kazanacağını bildirerek, PTT'nin, elini attığı her alanda güçlü bir yapıya kavuştuğuna işaret etti. Sonu geldiği söylenen PTT'nin, adeta küllerinden yeniden doğarak dünyanın en büyük markalarından biri haline dönüştüğüne ve çağın gelişmelerine ayak uydurduğuna dikkati çeken Bakan TURHAN, "Artık PTTCell'siz, PTT Bank'sız, PTT Kargo'suz, PTT Matiksiz bir Türkiye düşünmek mümkün değil. 438 kurumun 596 çeşit iş ve işlemini artık PTT yapıyor. Türkiye'nin köyünde, kasabasında, bucağında tam tamına 5 bin 21 işyeriyle vatandaşımıza hizmet veriyor. Şu anda ülkemizde bin 309 yerleşim yerinde sadece PTT bankacılık hizmeti veriyor ve 174 yerde PTT Matik dışında hiçbir bankamatik bulunmuyor." diye konuştu.

Bakan Cahit TURHAN, Tarım Kart ile çiftçinin de artık PTT'nin gücünden faydalanacağını belirterek, "Adeta gücüne güç katacak. Yaklaşık 550 bin kooperatif ortağına Tarım Kart dağıtılacak. Söz konusu kartlar ile çiftçimize yıllık tahmini 2,5 milyar lira nakdi, 6 milyar lira aynı kredi ödemesi sağlanacak. Kooperatif üyelerinin PTT'ye ait işyeri ve ATM'lerde Pttkart ile yapacakları iş ve işlemlerde de hiçbir komisyon ya da işlem ücreti alınmayacak." dedi. Törenin ardından her iki bakan temsili Tarım Kart'lara imzalarını attı.

Denizlerimizde 2018 Avlanma Sezonu Başladı



15 Nisan'da başlayan av yasağının 1 Eylül'de kalkmasıyla birlikte Samsunlu balıkçılar 2018 yılı av sezonuna "vira bismillah" diyerek başladı. Konu ile ilgili bir açıklama yapan İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI: " Öncelikle 2018 yılı av sezonunun sektörün her alanında çalışan, emek harcayan, üreten tüm paydaşlarımıza hayırlı uğurlu ve bereketi bol bir sezon olmasını rabbimizden temenni ediyorum.

Samsun ilimizin coğrafi olarak deniz kıyısında bulunması, su ürünleri potansiyeli yüksek bir il olmasını da beraberinde getirmiştir. Yine kıta sahanlığının uygunluğu nedeni ile orta su trol balıkçılığının yaygın olarak yapıldığı Karadeniz'deki tek ilimizdir.

Baraj gölleri, lagün gölleri ve akarsularının fazla olması yönüyle de iç su balıkçılığı bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Bölgede sadece sofralık değil endüstriyel balık avcılığı da yapılmaktadır. Tutulan hamsi balığının önemli bir kısmı ile çaça balığının tamamı, bölgede önemli sayı ve kapasite-deki balık unu ve yağı fabrikalarında değerlendirilmektedir.

Yıllar itibariyle değişmekle birlikte 300 ile 400 bin ton arasında değiştiği gözlenen Ülkemiz toplam su ürünleri avcılığının yaklaşık %70-75'i Karadeniz Bölgemizden gerçekleşmekte, bu oranın büyük bir kısmı da yalnızca ilimizden sağlanmaktadır. İlimizde avcılık yoluyla elde edilen su ürünleri miktarı yıllık 50-60 bin ton'lar civarında seyretmekte ve bu mikta-

rın önemli bir kısmı çaça avcılığından sağlanmaktadır.

Samsun ilimizde balığın yanı sıra deniz salıyangozu avcılığı da önemli bir yer tutmaktadır. İlimiz ve Sinop İli Kanlıçay bölgesindeki işleme tesislerinin varlığı bu türün avcılığını daha da önemli bir hale getirmektedir. İşlenen su ürünlerinin tamamı Avrupa Birliği Ülkeleri'nin yanında uzak doğu ülkelerinden Çin, Japonya, Kore gibi ülkelere ihraç edilmekte ve Samsun ekonomisine 20 milyon doların üstünde önemli miktarda döviz girdisi sağlanmaktadır.

Yeni sezonda ve ilerleyen dönemde, Bakanlığımızın teşvik ve politikalarıyla daha da yüz güldürücü noktalara varacağını umduğumuz bu rakam ve bilgiler ışığında, başlayan av sezonunun gerek ülkemiz ve gerekse de Samsun balıkçılığı açısından hayırlara vesile olmasını, bolluğu ve bereketiyle gelmesini diliyorum." dedi.

Su ürünleri av sezonunun başlamasıyla İl Müdürlüğünüz teknik ekiplerince ilimizde bulunan perakende balık satış yerlerinde yapılan çapraz denetimler de hız kazandı. Yanı sıra Terme İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz su ürünleri kontrol ekipleri tarafından ilçede bulunan kanal ve akarsularda av



Okul Kantinlerinde Gıda Güvenilirliğine Dair Denetim ve Kontroller

İl Tarım ve Orman Müdürü Sayın Nail KIRMACI, yeni öğretim yılının başlaması nedeniyle bizzat kendilerinin de katılımıyla denetimler gerçekleştirildi. Konu ile ilgili yaptığı açıklamada KIRMACI; “Yeni başlayan eğitim ve öğretim yılı nedeniyle öğrencilerimizin sağlıklı beslenebilmeleri açısından okul kantinleri ve yemekhanelerinin sağlıklı ve güvenilir gıda arzını sağlayabilmek için bu işletmelerin denetimleri ve kontrolleri kurumumuzun önceliği haline gelmiştir.

Okul yemekhaneleri ve kantinlerinde sunulan gıdaların hazırlama ve servis koşulları, gıda güvenirliliği ve çocuklarımızın sağlıklı beslenmesi açısından çok önemlidir. Gıdanın hazırlanmasından servis edilmesi aşamasına kadar gerekli olan asgari teknik ve hijyenik koşulların yerine getirilmesi gerekmektedir. Gıda kaynaklı hastalıklarda personel hijyen eksikliği büyük rol oynamaktadır. Eldeki zararlı mikroorganizmalar personel aracılığıyla taşınarak, gıda ile temas eden yüzeylere ve gıdalara bulaşmaktadır. Bu yüzden tüm gıda çalışanlarına el temizliği prosedürü uygulanmalıdır. 5 Temmuz 2013 tarih ve 28550 sayılı “Hijyen Eğitim Yönetmeliği”ne göre, gıda sektöründe çalışan personele hijyen eğitimi zorunluluğu getirilmiştir.



Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları bünyesinde faaliyet gösteren yemekhane, kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi gıda işletmelerinin özel hijyen şartlarına, gıda güvenilirliğine ve resmî kontrolüne ilişkin kuralları belirlemek amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından “Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği” yayınlanmıştır (<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/02/20130205-5.htm>). Söz konusu yönetmelikte, çocukların daha hijyenik koşullarda güvenilir gıdaya ulaşması için, okul kantinlerinde uyulması gereken temel kurallar yer almaktadır. Sağlıklı ve güvenilir gıda tüketimi için bahsedilen yönetmelik gerekliliklerinin sağlanması gerekir.

Samsun merkez ve diğer ilçelerinde toplam 428 adet okul kantin işletmesi olup, yasal mevzuata uygunluğun sağlanıp sağlanmadığı, tüm eğitim-öğretim yılı içinde yapılan denetim ve kontroller ile tespit edilmektedir. 2018-2019 öğretim yılı içerisinde okul kantinlerine yönelik her sömestr döneminde sıklıkla denetimleri gerçekleştiriyoruz. 2017-2018 eğitim öğretim yılında 923 adet okul kantini ve yemekhanesi denetimi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, risk esasına dayalı olarak da denetimleri yapılmaktadır. Uygunsuzlukların tespiti ve verilen süre içerisinde tamamlanmadığının tespiti halinde gerekli idari para cezası uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, en iyi denetçi tüketicidir prensibinden yola çıkılarak, okul idarecileri ve hatta velilerin de sık sık okul kantini ve yemekhanelerinde gözlemler bulunmaları ve karşılaştıkları olumsuzlukları Alo Gıda 174 aracılığı ile kurumumuza bildirmeleri gıda güvenliği zincirini daha etkili hale getirecektir. ” demiştir.



İl Müdürümüz Tıbbi Sülük Projesini Yerinde İnceledi

Kızılırmak Deltası Yönetim Planı İl. 5 Yıllık Uygulama Dönemi (2016- 2020) çerçevesinde deltadaki tıbbi sülük stoklarının tespiti ve sülük toplama kotasının belirlenerek sülük toplayıcılığının kontrol altına alınması amacıyla "Sakarya ve Kızılırmak Havzaları Sülük Popülasyonlarının Büyüklüğü ve Avlanabilir Stok Miktarının Belirlenmesi" Projesi, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından kabul edilerek 2018 itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2018 yılı Ocak ayından bu yana aylık olarak yürütülen proje çalışmalarını yerinde inceleyen Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI, yıl sonuna kadar sürdürülecek olan proje hakkında Cernek Gölü İstasyonunda Projenin hazırlayıcıları Dr. CEYLAN ve Dr. KÜÇÜKKARA'dan bilgi alarak konu ile ilgili şu açıklamalarda bulundu: "Yönetim planı kapsamında Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak Bakanlığımız bünyesinde tıbbi sülükler üzerine araştırmalar yürütmekte olan Eğirdir Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (Eğirdir SAREM) ile temas kurularak Kızılırmak Deltasındaki sülük stoklarının sürdürülebilir yönetimi için somut bir adım attık. Bu doğrultuda Eğirdir SAREM personeli tarafından hazırlanan ve Bölgemizdeki Kızılırmak Deltasını da kapsamı içerisine alan 'Sakarya ve Kızılırmak Havzaları Sülük Popülasyonlarının Büyüklüğü ve Avlanabilir Stok Miktarının Belirlenmesi' başlıklı proje, Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından kabul edilerek 2018 itibarıyla yürürlüğe girmiştir."

İl Müdürümüz KIRMACI, konuşmasının devamında İlimizin sülük yetiştiriciliği potansiyeline de



değerler şunları söyledi; "Samsun, birçok tarımsal ürünün doğal olarak yetiştiği verimli bir ilimizdir. Tıbbi sülük ise ilimiz ile özdeşleşmiş önemli bir doğal kaynaktır. Türkiye, dünyada doğadan toplanan sülük ticaretinin yarısından fazlasını karşılayan stratejik bir ülke. Samsun ise sahip olduğu sülük habitatları ile ülkemizin en önemli sülük tedarikçisi konumundadır. Kızılırmak Deltasında yaşayan Hirudo verbana isimli sülük türümüz tıpta kullanılan ve yıllık 2.000 kg kota ile ihracatı yapılan değerli bir canlıdır. Ancak, bilimsel raporlar sülük stoklarının gün geçtikçe azaldığını ve etkili tedbirlerin alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Stoklardaki azalmanın önüne geçmek ve sülük toplayıcılığının süreklilik arz eden bir sektör olması hedefi ile Eğirdir SAREM'e önerdiğimiz bu projenin tamamlanması ile deltadaki tıbbi sülük stoklarımızın güncel durumunu ortaya koymuş olacağız ve alınması gereken yapısal önlemleri ilgili paydaşlar ile birlikte yürürlüğe koyacağız. Liman Gölü, Cernek Gölü, Balık Gölü, Uzun Göl, Tatlı Göl, Gıcı Gölü ve Karaboğaz Gölünde yürütülen projenin sonunda hazırlanacak olan rapor ile sülük stoklarının daha verimli bir şekilde kullanılması, işletilmesi ve ihracat edilerek başta yöre halkı olmak üzere ülkemize süreklilik arz eden bir gelir kapısının oluşması hedeflenmektedir."

Sulak alanlardan toplanarak gerekli incelemeler ve ölçümleri tamamlanan sülüklerin göllere iade edildiğinin de altını çizen İl Müdürü Nail KIRMACI, "Bu proje, Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğe bilimsel veriler sağlayacak olması bakımından da önemlidir." diyerek sözlerini noktaladı.



Anız Yakmayın!



Çiftçilerimiz, bir an önce toprağın hazır hale gelmesi ve mazot tüketimini azaltmak için bilinçsizce anız yakma yoluna gitmektedir. Samsun İl TOB Müdürü Nail KIRMACI konuyla ilgili yaptığı açıklamasında şunları söyledi; "Anız yangınları toprağın üst tabakasındaki organik madde ile toprak altında bulunan ve toprağın oluşumunu sağlayan faydalı canlıları da yok ederek biyolojik dengenin bozulmasına, bitkilere yararlı besin maddelerini de azaltarak verimin düşmesine sebep olur. Toprağın su tutma kapasitesi ve havalanması azalır, toprak sudan yeterince faydalanamaz.

İl Müdürlüğümüz tarafından 2018 yılında anız yakılmasını önleme ile ilgili çalışmalarımız yıl boyunca sürdürülmekte olup, hazırlamış olduğumuz çiftçi mektubu, liflet gibi basılı yayınlarımız ile anız yakmanın insana, çevreye ve toprağa verdiği zararlar anlatılmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 28 Aralık 2017 tarih ve 30284 sayılı resmi gazetede yayınlanan 2018/1 nolu Tebliğ'inin, "I" bendindeki; 'anız yakanlara her dekar için 48,58 TL idari para cezası verilir. Anız yakma fiilinin orman ve sulak alanlara bitişik yerler ile meskûn mahallerde işlenmesi durumunda ceza beş kat artırılır.' açıklamasına dayanılarak hazırlanmıştır. Ancak, ikinci ürün ekilen yörelerde valiliklerce hazırlanan eylem plânı çerçevesinde ve valiliklerin sorumluluğunda kontrollü anız yakmaya izin verilebilir." açıklamasına göre 'ikinci



ürün ekilişi yapılan illerde, Valilik makamının izni ile kontrollü anız yakmaya izin verilebilir' açıklamaları yapılmaktadır.

Sonuç olarak sürdürülebilir bir tarımsal üretim için mutlak gerekli olan tarım topraklarımızın verimliliğinin korunması, kesinlikle anız yakma alışkanlığının bırakılmasına bağlıdır. Değerli Çiftçilerimiz, gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras, iyi ve verimli bir topraktır. Anız yakarak geçim kaynağınız olan toprağı fakirleştirip çocuklarımızın geleceğini karartmayalım".

Çiftçilere Anız Yakma Eğitimi

Anız yakma sonucu oluşan orman yangınları, insanlık için temiz hava ve doğal zenginlik açısından son derece değerli olan ağaçları, kuşları, arıları, böcekleri yakmakta ve ekolojik dengeyi hızla bozarak, su kaynaklarını da kurutmaktadır. Ayrıca trafik kazalarına, can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Bu kapsamda çiftçilerimizi bilinçlendirme amaçlı Ladik, Havza, Vezirköprü ve Kavak İlçelerimizde Anız Yangınları Eğitimi verilmiştir.

Okullarda Anız Yangınları Eğitimi Sürüyor

İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerimiz, okullarda eğitim vererek, anız yakmanın toprağa ve milli ekonomiye verdiği zararlar konusunda gençlerin ve çocukların bilinçlendirilmesini sağladı. Çocukların heyecan ve merak içerisinde dinlediği sunular, liflet dağıtılarak desteklendi.

Gübre Denetçi Eğitimi Yapıldı

Samsun İlimiz, limanıyla bölge ve çevre illere gübre dağıtım merkezi olması, Bafra, Çarşamba ve Vezirköprü Ovalarının geniş tarım arazilerine sahip olması, iki ürün yetiştiriciliği yapılan alanların fazla olması gibi sebeplerle gerek gübre kullanımı ve gerekse de gübre sevkiyatında önemli bir yere sahiptir.

Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne bağlı Bitki Besleme ve Teknoloji Geliştirme Daire Başkanlığı ile koordineli olarak 03-07 Eylül 2018 tarihleri arasında Gübre Denetçi Eğitimi gerçekleştirildi. Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğüne bağlı Bitki Besleme ve Teknoloji Geliştirme Daire Başkanlığı'nda görevli Ziraat Mühendisi Esin MERTOL, Ziraat Mühendisi Yaşar ORHAN, Ziraat Mühendisi Taner AKSOY, Ziraat Mühendisi Bahri GÜNDÜZ ve Ziraat Teknikeri Hasret KÖSE ÇETİN tarafından verilen eğitim; İl ve İlçe Müdürlüklerimizden toplam 75 teknik personelin katılımıyla teorik ve uygulamalı olarak 5 gün sürdü. Eğitime katılan teknik personel, Eğitime Katılma Belgeleri ve Denetçi Kimlik Kartları verilerek Bakanlığımızca denetimlerde yetkilendirilmiştir.



İlimizde gübre bayi sayısı 342 olup, bunun 17 tanesi gübre dağıtıcısı olarak faaliyet göstermektedir. İlimizde 15 adet de gübre üreticisi firma faaliyet göstermektedir.

Samsun Limanı gübre sevkiyatı açısından ülkemizdeki önemli noktalardan biridir. Ülkemizde 2017 yılı itibarıyla yaklaşık olarak toplam 7 milyon tonun üstünde gübre tüketimi olmuştur. İlimizde yaklaşık paketleme ve üretim dahil 1,3 milyon ton gübre işlem görmüş olup, bu toplam miktarın yaklaşık 115 bin tonu ilimiz sınırları içinde tüketilirken geri kalan kısım bölge illere gitmektedir. Türkiye'deki 7 üretici firmadan İlimizde 3'ü paketleme (Gübretaş, Gemlik, İgsaş) yaparken 1 üretici firmada hem paketleme hem de üretim (Toros Gübre) yapmaktadır.

Gübre Denetçi Eğitiminin açılış konuşmalarında Tarım ve Orman İl Müdürümüz Sayın Nail KIRMACI; "Samsun İlimiz Limanıyla Ülkemiz ve Bölgemizin önemli gübre sevk ve dağıtım noktasındadır. Bakanlık olarak tarımsal üretimi artırmak temel görevimizdir. Her üründe olduğu gibi gübre üretiminde de taklit ve taşış görülmekte olup, bu durumun asgariye düşürülmesi ve tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik özellikle Bakanlığımız tarafından gönderilen gübre toplatma kararlarının ve denetimin en üst düzeyde sağlanması amacıyla bu eğitimin yapılması gerekliliği hasıl olduğu, bu şekilde gübre denetimine 17 İlçe Müdürlüğümüz teknik personellerinin de katılımıyla denetimde başarı oranının artırılması, çalışmalarda etkinlik amaçlanmıştır." şeklinde ifade etmiştir.



Ladik'te Mısır Hasadı Tarla Günü Düzenlendi

Ladik İlçemiz Ağcakaya mahallesinde Silajlık Mısır Hasadı Tarla Günü düzenlenmiştir. Tarla Gününe Ladik Kaymakamı Muhammet ÇİFTÇİ, Tarım Kredi Kooperatifleri Samsun Bölge Birliği Müdürü Mustafa DOYURUCUOĞLU, Şube ve İlçe Müdürlerimizin yanı sıra çiftçilerimiz katılmışlardır.

Törene katılan İl Müdürümüz Nail KIRMACI yaptığı konuşmasında; "Beslenmemizde önemli bir yer tutan hayvansal ürünlerin ucuza mal edilmesi, yemin kolay ve ucuz temin edilmesi ile mümkündür. İlimizde yaklaşık 370.000 büyükbaş ve 250.000 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Samsun ilinde bulunan 146.000 dekar mera alanımızdan elde edilen kuru ot miktarı ile ekonomik olarak hayvancılık yapılabilmesi mümkün

değildir. Bu sebeple çiftçilerimiz, hayvanlarımızın kaba yemini tedarik etmek için yem bitkileri yetiştiriciliği yapmaktadırlar. Bugünkü Tarla Günü programının da içinde bulunduğu, Çayır Mera ve Yem Bitkilerini Geliştirme Projesi çerçevesinde bu yıl; 12.000 kg. fiğ, 900 kg. yonca, 1.000 kg. korunga, 3.500 kg. yem bezelyesi, 2.500 kg. sorgum (sudan otu) ve 6.900 kg. silajlık mısır tohumluğu dağıtılmak üzere Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Müdürlüğümüzden temin edilmiştir.

Hayvancılık faaliyetlerindeki kaba yem gereksinimini gidermeye katkı sağlamak amacıyla bu çalışmayı hazırlayanlara teşekkür eder, bu çalışmanın hayvancılık ve tarım sektörünün tüm paydaşlarına faydalı olmasını dilerim." dedi.



Havza'da Patates Hasadı Tarla Günü Yapıldı

Havza İlçemiz Yenice Mahallesinde Patates Hasadı Tarla Günü düzenlenmiştir. Tarla Günü'ne Havza Belediye Başkanı Murat İKİZ, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Sefer ARLI, Tarım Kredi Kooperatifleri Samsun Bölge Birliği Müdürü Mustafa DOYURUCUOĞLU, Şube ve İlçe Müdürlerimizin yanı sıra kıymetli çiftçilerimiz katılmışlardır.

Törene katılan İl Müdürümüz Nail KIRMACI, konuyla ilgili olarak yaptığı konuşmasında; "Havza ilçemizin Yenice Mahallesi Patates üretimi ile ön plana çıkmış olup, 200 dekar üretim yapılan Mahallemizdeki 120 hanenin tamamına yakını 1900'lü yıllardan bu yana patates üretimi ile uğraşmaktadır.

Daha önce küçük alanlarda geleneksel ocak usulü yapılan yetiştiricilik yerine ilk defa bu yıl makina kullanılarak dikim yapılmıştır. Bu sayede birim alanda daha az

tohumluk kullanılmış; yüksek kalite ve verimin yanında çapalama, gübreleme, sulama ve boğaz doldurma işlemlerinde üreticiye işçilik zaman maliyetinden de tasarruf sağlanmıştır.

Samsun Büyükşehir Belediyesi Başkanlığımızın finansmanını karşıladığı projemiz kapsamında 23 Üreticiye 21 ton tohumluk dağıtımı yapılmış olup toplam 70 dekar alanda 60.000 TL bütçe kullanılarak üretim gerçekleştirilmiştir. Projeye dahil olan alanlarda dekara verimin 3000 kg'ın üzerinde olduğu gözlemlenmiştir." dedi.





Bafra'da Kavun Karpuz Festivali

Samsun'un Bafra ilçesinde 17. Kavun ve Karpuz Festivali düzenlendi. Sürmeli Mahallesi'nin ihtiyar delikanlıları halk oyunları ekibinin yöresel oyunları ile başlayan festivalde, açılış konuşmasını yapan Ziraat Odası Başkanı Osman TOSUN, bu tür festivallerin önemini anlattı. Festival alanını gezen Bafra Belediye Başkanı Hamit KILIÇ festivale katılanlara teşekkür etti.

Belediye Başkanı Hamit KILIÇ da, "Burada amacımız sadece kavun karpuz yarışması yapmak değil, Bafra Türkiye'nin en önemli ovası, Bafra ovasında yetişmeyen

hiç bir şey yok. Buradaki amacımız Bafra'da üretilen ürünleri Türkiye geneline tanıtmak. Karpuz ve kavun Bafra ile bir nevi özdeşleşmiş bir ürünümüz. Bunu bundan sonra da Türkiye genelinde tanıtacağız. Bafra'ya kavun ve karpuzdan ciddi bir gelir elde edilmesini sağlayacağız" dedi. Kaymakam Ali Fuat TÜRKEL ve Samsun AK Parti Milletvekili Orhan KIRCALI da konu ile ilgili konuşmalarını yaptılar.

Konuşmaların ardından karpuz kavun üreticilerin yetiştirdiği ürünler arasında yarışma yapıldı. 45 üreticinin katıldığı yarışmada Karpuz yarışmasında, Koşu Mahallesinden Ahmet KARAMAN, kavun yarışmasında ise Türbe Mahallesi'nden Ferhat YILDIR birinciliği elde etti. 7 kişinin katıldığı karpuz yeme yarışmasında ise Yusuf YALDIR ve Gökdağ ARSLAN birinciliği paylaştı. Yarışmalarda dereceye girenlere protokol tarafından çeşitli hediyeler verildi. AK Parti Samsun Milletvekili Orhan KIRCALI jüri adına Bafra Belediyesi Kültür Müdürü ve Sosyal İşler Müdürü Yusuf DANIŞMAN'a teşekkür plaketi verdi. Festival Bafra Musiki Cemiyeti Türk Halk Müziği ekipleri tarafından söylenen türkülerle devam etti.



Karpuz ve Kavun Üretiminde Mikro Su Hasadı Tekniği Kullanımı Tarla Günü

05.09.2018 Tarihinde Vezirköprü İlçesi İncesu mahallesinde Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve İl Müdürlüğümüz işbirliğinde yürütülen " Karpuz ve Kavun üretiminde Mikro Su Hasadı Tekniği Kullanımı Projesi " çerçevesinde tarla günü etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğe Vezirköprü Belediye Başkanı İbrahim Selim EDİS, İl Tarım ve Orman Müdürü Nail KIRMACI, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. Kibar AK, Şube ve İlçe Müdürleri, Şube, İlçe Müdürlükleri ile Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünden Teknik

Personeller ve çiftçiler katılmıştır.

Yapılan konuşmalar akabin-



de Projenin yapıldığı alana geçildi. Burada davetlilere Proje sorumlusu Zir.Yük.Müh.Demet YILDIRIM tara-

fından proje hakkında detaylı bilgi verilerek; amacın yağmur suyu hasadı ile düşen yağışın toprakta depolanması sağlanarak yetiştirme dönemi boyunca bitkinin sulanmasına ihtiyaç duymadan yetiştiricilik yapıldığını ve yarı kurak bölgelerde, yöreye özgü farklı kültür bitkilerinde verim ve kalite artışı sağlandığını, bu sistem ile toprakta su kaybı azalmakta, yer altı sularına katkı sağlanmakta ve buharlaşma düşmektedir. Bitki köklerinin yoğun şekilde yer aldığı toprak tabakasında nem artırdığı gibi yüzey akışı ve erozyon da engellenmektedir.

Bafra'da Çeltik Hasat Etkinliği Düzenlendi

İl Müdürümüz Nail KIRMACI, Bafra Ziraat Odası'na tertip edilerek Bafra İlçemiz Balıklar Mahallesi'nde gerçekleştirilen 'Geleneksel 3. Çeltik Hasat Etkinliği'ne katıldı.



Etkinliğin ardından Samsun Valimiz Sayın Osman KAYMAK protokol üyeleriyle birlikte vatandaşlarımıza yeni mahsul Bafra Pirinci'nden yapılan pilavdan ikram edip biçerdöver kullanmak suretiyle çeltik hasadı yaparak 10'un üzerinde farklı çeşitle Türkiye'nin 2. büyük çeltik üretim alanı olan Bafra Ovası'nda 2018 yılının çeltik hasat sezonunu başlattı. Etkinliğe Samsun Milletvekili Sayın Av. Orhan KIRCALI, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Zihni ŞAHİN, çeşitli kurum amirleri ve çiftçiler de katıldı.

Akabinde İl Müdürümüz Nail KIRMACI ve Valimiz Sayın Osman KAYMAK, Bafra İlçemizde faaliyet gösteren ve İl Müdürlüğümüzce uygulanan KKYDP Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Programı Kapsamında % 50 hibe desteği verilerek modernize edilen Yerebakan Pirinç Fabrikasını ziyaret ederek; çeltiğin pirince dönüşüm hikâyesini işletmede görüp işletme sahibi İbrahim YEREBAKAN'dan bilgi aldılar.

Bafra'da Çeltik Hasat Denetimleri

Bafra İlçemizde 67.787 hektar tarım arazisi bulunmakta, bunun yaklaşık olarak % 70-75 oranında sulanabilir alana sahiptir. Sulama imkanı olan bu arazilerde her türlü yazlık ve kışlık ürün yetiştirilmesi mümkündür. Yoğun olarak ekilen ürünler arasında çeltik, buğdayı ve mısır gelmektedir. Sebze ekiminde ise ilk sıraları kırmızı biber ve lahana almaktadır.

Ülkemizde 2017 yılı TÜİK verilerine göre 1.095.599 dekar alanda Çeltik üretimi yapılmakta ve bunun karşılığında 900.000 ton çeltik elde edilmektedir. Ortalama dekara verim ise 793 kg'dır. 900.000 ton çeltik işlenerek yaklaşık 713.700 ton pirinç elde edilmiştir. Kişi başı çeltik tüketimi de yıllar itibarı ile artış göstermektedir.

Yıllara göre ekiliş alanları değişmekle birlikte Çeltik Üretimi İlçe Ekonomisine katkısını arttırarak sürdürmektedir. İlçemizde 42 köyde çeltik ekimi yapılmaktadır. Son 10 Yıla bakıldığında Çeltik Yetiştiriciliği 2007 yılında 50.717 dekarken 2018 yılında bu rakam yaklaşık % 120 artışla 125.897 dekara ulaşmıştır. İlçemizde ortalama çeltik verimi çeşit özelliğine bağlı olarak dekara 700 – 1.000 Kg. arasında değişmektedir. Buda yaklaşık olarak 100 bin ton çeltik üretimine tekabül etmektedir.

İlçe ekonomisine yaklaşık 300 milyon TL'lik bir katkı sağlaması beklenmektedir. Bu durum çeltik yetiştiriciliğinin Bafra ekonomisi için ne kadar önemli



olduğunun bir göstergesidir. İlçemizde Çeltik Yetiştiriciliğinde başta Osmancık çeşidi olmak üzere yaklaşık 10 çeşitle üretim yapılmaktadır.

İlçe Müdürlüğümüz sahada ekonomik önemi bu denli fazla olan çeltiğin hasat edilmesi esnasında yaşanması muhtemel ürün kayıplarını en azami değerde tutmak maksadı ile 20 Eylül tarihinde başlayan çeltik hasadında biçerdöver kontrol faaliyetine başlamış ve denetimlerini tüm çeltik ekim sahasında aralıksız sürdürmektedir.



Çeltik Yanıklığı

İl Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğünce Çeltik üretim alanlarında yapılan incelemeler ve üretici şikayetlerinin değerlendirildiği parsellerde yapılan gözlemlerde Çeltik yanıklığı (*Pyriculariaoryzae* Cav.) hastalığı tespit edilmiştir.

Hastalığın görülmesinde etmene dayanıksız çeşit kullanımı; yüksek dozda kullanılan azot miktarı, fosfor eksikliğine sebep olan dengesiz gübreleme, azotun zamansız uygulanması, sık veya geç ekim yapılması, su seviyesinin derin tutulması, serin sulama suyu ve mahsulün susuz bırakılması gibi kültürel koşullar, hastalık gelişmesini teşvik eder hastalık tarlada başlangıçta, azotlu gübrenin fazla kullanıldığı veya daha sık ekim yapılan kısımlarda, 1-2 m çapında çökmüş haldeki ocaklar olarak dikkati çeker. Çeltik yanıklığına karşı, tohum ve yeşil aksam ilaçlaması şeklinde kimyasal mücadele yapılır. Tohum ilaçlaması mutlaka koruyucu olarak yapılmalıdır. Yeşil aksam ilaçlamasında, hastalık belirtileri

bölgede görülür görülmez veya hava koşulları hastalık gelişmesine uygun şekilde gidiyorsa, hemen ilaçlama başlatılmalıdır. Gerekirse ilacın etki süresine ve hava koşullarına bağlı olarak ikinci veya üçüncü ilaçlama uygulanmalıdır.

İl Müdürümüz Nail KIRMACI; "2017 yılı verilerine göre ilimizde 165.965 da alanda, 133.038 ton çeltik üretimi yapılmakta olup bu sayısal veriler ile biz, ülke çeltik üretimine değer katmaktayız. Üretim ve verimimizi her yıl artırmak üreticilerimizin zaten bildiği başarılı olduğu konuda İl İlçe Müdürlükleri olarak sahada çiftçimizin yanında olmaya gayret göstermekteyiz. Ekonomik öneme sahip ürünlerde hastalık ve zararlılar konusunda üreticilerimizin mutlaka İl/İlçe Müdürlükleri ile irtibat halinde olmaları; etmenin tespiti durumunda en yakın İl/İlçe Müdürlüğüne gidilerek teknik destek olarak mücadele için ruhsatlı pestisitleri reçete ettirmeleri gerekmektedir" demiştir.

Ayçiçeği Hasat Kontrolleri

2018 yılı biçerdöverle ayçiçeği hasat sezonunun başlaması dolayısıyla bir açıklama yapan Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI konuyla ilgili şunları söyledi:

"Samsun ilimizde yaklaşık 175.000 dekar ayçiçeği ekilişinin tamamı biçerdöverle hasat edilmektedir. Bu anlamda biçerdöver operatörlerinin eğitimine büyük önem vermekteyiz. Biçerdöverle hasat edilen alanda, dane kayıplarını sifıra yakın bir seviyeye indirmek biçerdöver kullanıcılarının elindedir. Bunun içinse; operatör belgesi olmayan kişiler hasat yapmamalı, tam olarak olgunlaşmamış ürünler hasat edilmemeli, yağış olduğunda hububatın tam kurumaması beklenmeli, sabah erken ya da akşam saatlerinde rutubet çok daha fazla olacağından hasat yapılmamalı, bir tarladan diğerine geçerken mutlaka biçerdöver ayarları kontrol edilmeli ve elekler sık sık temizlenmelidir.

İl Müdürlüğümüz olarak talep gelen ilçelerde



"Biçerdöver Operatörleri Yetiştirme" kursları açmaktayız. Bu minvalde 2001-2018 yılları arasında açtığımız kurslardan toplam 763 kişi eğitimden geçirilerek "Biçerdöver Operatörü" olmaları sağlanmıştır. Kurallara uymayan Biçerdöver sahibi ve Operatörlerine Merkez ve İlçelerimizde görev yapan 53 Kontrolör arkadaşımız 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32. ve 40.maddesine göre işlem yapacaklardır. Sözlerimi sonlandırırken 2018 hasat döneminin çiftçilerimiz için bol ve bereketli olmasını dilerim."

Büyükbaş Hayvanlar Hastalıklara Karşı Aşılaniyor

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ülke genelinde uygulamaya konulan 'Bölgesel Risklerin Azaltılmasına Dayalı Şap Hastalığının Kontrol ve Eradikasyon Projesi' kapsamında; Samsun genelinde 17 Eylül – 19 Kasım 2018 tarihleri arasında uygulanacak olan büyükbaş hayvanlara yönelik sonbahar dönemi 'Şap Aşılama Kampanyası' İl Müdürümüz Nail KIRMACI ile Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü Turgut GÜLER'in katılımı ile Atakum ilçesinde başlatılmıştır.

Kampanya kapsamında ilimizde 56 bin işletmede 350 bin büyükbaş hayvana şap aşısı ve 100 bin hayvana E.Coli aşısı yapılması hedeflenmektedir. İl Müdürümüz Nail KIRMACI yaptığı açıklamasında; "Şap hastalığı tüm çift tırnaklı hayvanlarda rastlanan çok bulaşıcı viral bir hastalıktır. Ağızda, tırnakta ve memelerde yaralar oluşturan bu hastalık; et veriminde % 30- 45 ve süt veriminde de % 15- 35 arasında verim kayıplarına neden olmaktadır. Özellikle genç hayvanlar hastalığa karşı son derece hassas olup, ölümlerine yol açabilmektedir. Hastalıktan korunmanın yolu, 2 aylık yaştan üzerindeki tüm hayvanların altı ay aralıkla yılda iki kez aşılanmasıdır." dedi.

Şap aşılama kampanyası ile birlikte, 0-3 aylık yaş aralığındaki buzağların küpelenerek kayıt altına alınması çalışmalarının yanı sıra buzağı ölümlerini önle-



meye yönelik gebeliğin son dönemindeki büyükbaş hayvanlara da E.Coli aşısı yapılacaktır. Aşılama kampanyası, İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri tarafından belirlenen takvim çerçevesinde ve mahalleler bazında yapılacaktır. Mahalle muhtarlarının aşılama kampanyasını İlçe Müdürlüklerinden takip etmeleri kampanyanın başarıya ulaşması ve yetiştiricilerin mağdur olmamaları için önem arz etmektedir. Yetiştiricilerimizin kampanya döneminde hayvanlarına aşı yaptırmaları 5996 sayılı kanun gereğince zorunlu olup, aksi takdirde cezalı duruma düşeceklerdir. Ayrıntılı bilgi almak isteyen hayvan sahiplerinin İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğüne ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine müracaat etmeleri gerekmektedir.

İl Müdürlüğümüzde Kedi ve Köpek Aşılması Sürüyor

İl Müdürlüğümüzce kuduz hastalığına karşı hazırlıklı olmak, hastalıktan korunmak, hastalıklı

mücadele etmek ve kuduz riskini ortadan kaldırmak amacı ile 2018 yılı Hayvan Hastalıkları İle Mücade-

le ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Programı kapsamında ilimiz genelinde 19.178 adet kedi-köpek aşılması gerçekleştirildi. İl Müdürlüğümüz ve Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin birlikte yürüttüğü çalışmada ise 3.000 adet sokak hayvanına (kedi-köpek) aşılama gerçekleştirilmiştir.

Aşılama çalışmaları ilkbahar döneminde kampanya şeklinde olmak üzere yıl boyunca gerçekleştirilmektedir. Kedi ve Köpek sahiplerinin mutlaka hayvanlarına aşı yaptırmaları ve daha ayrıntılı bilgi almak için İl ve İlçe Müdürlüklerimize müracaat etmeleri gerekmektedir.



Ana Koyun ve Keçi Destekleme alışmaları Konulu Eğitim

Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü faaliyetleri kapsamında, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından 2018 yılı Ana Koyun ve Keçi Destekleme alışmaları konulu eğitim toplantısı yapıldı.

Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından ülke genelinde 7 ilde düzenlenen eğitim toplantılarının 6.sı bölge illerinin katılımı ile Atakum Grand Amisos Otel’de gerçekleştirildi. Toplantıya, İl Müdürü

Nail KIRMACI ile Amasya, Tokat, Bartın, ankırı, Çorum, Giresun, Karabük, Kastamonu, Ordu, Sinop, Trabzon ve Zonguldak İlleri Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği şube Müdürleri, Birlik Müdürleri, Koyun Keçi Bilgi Sistemi (KKBS) İl Sistem Sorumluları, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerinin sorumluları ve KKBS birlik kullanıcıları katılım sağladı.

2018 yılı ana koyun keçi desteklemeleriyle ilgili toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren İl Müdürü Nail KIRMACI; “Samsun lke genelinde tarımsal potansiyeli bakımından hatırı sayılır bir yere sahiptir. 400 bin büyükbaş ve 244 bin küçükbaş hayvan sayısına sahip ilimiz küçükbaş hayvan sayısı bakımından ülke genelinde st sıralarda yer almaktadır. Ülkemizin kırmızı et açığının giderilmesi için küçükbaş hayvancılık çok önemlidir. İlimizde küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi için yapılacak her türlü faaliyete desteğimiz en st düzeyde olacaktır.” dedi

Bölge illerinin katılımıyla gerçekleşen eğitimde Koyun Keçi Bilgi sistemi ve Desteklemede dikkat edilmesi gereken hususlarda konu uzmanlarınca bilgi verildi.



Kurban ncesi Hayvan Pazarları Denetimi ve Yol Kontrolleri

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından Kurban Bayramı ncesi “Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Programı” erevesinde; Yapılacak iş ve işlemlere yönelik bilgilendirme toplantısı Emniyet, Jandarma ve Belediye Zabıta Ekiplerinin katılımı ile yapıldı.

Toplantı hakkında İl Müdürümüz Nail KIRMACI yaptığı açıklamada “Hayvan Hareketlerinin kontrol edilmesinde dolayısı ile hayvan hastalıkları ile mücadelede kurumların dayanışma içerisinde olması yapılan çalışmaların etkili ve verimli olmasına çok ciddi katkı vermektedir. Bu nedenle yardımlaşarak yürüttüğümüz yol kontrolleri hayvan pazarı kontrolleri gibi çalışmalarda desteklerini esirgemeyen Emniyet Müdürlüğümüze Jandarma Komutanlığımıza, Büyükşehir ve alt belediyelerimizin zabıta ekiplerine teşekkürlerimizi iletiyorum.” dedi

Toplantıda açılış konuşmasını yapan Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği şube Müdürü Turgut Güler: “Hayvan hareketleri kontrolü ile hayvanlardan insanlara geçen 200’den fazla hastalık ile mücadele ettiğimiz ve hayvan hastalıklarını eradike ederek ülkemiz ihracatına katkı sağladığımız bilinci ile çalışmaktayız. İlimiz; 56 bin



işletmede 400 bin büyükbaş, 250 bin küçükbaş, 5 milyon kanatlı ve 70 bin arı varlığı ile Türkiye genelinde hayvancılıkta önemli bir yerdedir. İl/İlçe Tarım ve Orman Mdrlklerimizde görevli yaklaşık 200 veteriner hekim ve yardımcı sağlık personeli ile hastalıklarla mücadele ediyor ve güvenilir gıdanın tüketicie sunulması için özverili bir şekilde çalışıyoruz.” dedi

Açılış konuşmasının ardından Veteriner Hekim Sabri Akman’ın ‘Hayvan Hareketleri Mevzuatı’ ile kontrollerde dikkat edilmesi gereken hususlarla ilgili bir sunu yaptığı toplantı, katılımcı sorularının ardından sona erdi.

Çatak Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı

Samsun İlinde ÇATAK Programı 27/10/2008 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda 2016/9 numaralı Uygulama Tebliği ve 2016/01 numaralı ÇATAK Programı Uygulama Genelgesi hükümlerine göre yürütülmektedir.

Tarım ve Orman İl Müdür Yardımcılarımız Bayram AY ve Celal DEĞİRMENCİ, Çayır Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdür Vekili Namık AKGÜL ve İlimizde ilçe proje uygulama biriminde görevli teknik personelin katılımı ile; 04.07.2018 tarihinde saat 09.30'da Zirai Karantina toplantı salonunda, ÇATAK Programı Kapsamında Uygulama Esasları Hakkında Bilgilendirme ve Değerlendirilmesi Toplantısı yapılmıştır.

Samsun İli 2017 yılı itibarıyla toplamda 98.384,966 dekar alanda ÇATAK Programı Uygulamalarını çalışmıştır. 2015 yılında ÇATAK programına dâhil olan üreticilerin 3 yıllık hibe sözleşme taahhütleri 2017 yılı sonu itibarıyla bittiğinden, İlimizde 29.717,442 dekar alan tahsisi sona ermiştir. Bitkisel



Üretim ve Bitki Sağlığı Genel Müdürlüğünün, 19.01.2018 tarihli yazısı gereği; 100.000 dekar alan ilimize tahsis edilmiş olup 2016-17 yıllarında devam eden toplam alan miktarı 68.667,584 dekadır.

2018 yılı içinse Samsun İlimize tahsis edilecek toplam alan 31.332,476 dekar olup, ÇATAK programı kapsamında 2017 yılında programı tercih eden 2364 üreticimize toplam 11.131.946 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

4. Samsun Tarım Fuarına Hazırlık Toplantısı Yapıldı

Eylül ayı sonunda Samsun'da düzenlenecek olan "2018 Samsun Tarım Fuarı" için hazırlık toplantısı 04.09.2018 Zirai Karantina Müdürlüğü Toplantı Salonunda gerçekleştirildi. Toplantıya İl Müdür Yardımcımız Veteriner Hekim Bekir KARAOSMANOĞLU, TÜYAP Bölge Müdürü Server SEÇER, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ekrem KARAGÖL ve birlik çalışanları, Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı Rasim KAPLAN, Sebze Üreticileri Birliği Başkan Yrd. İlyas İSLAM ile birlik danışmanı, Terme Meyve Üreticileri Birliği Başkanı Mustafa AYDIN, Damızlık Koyun Keçi Birliği Müdürü İbrahim PAZARLI, Kırmızı Et Üreticileri



Birliği Danışman Reşat TAŞ, Bafra Ziraat Odası Genel Sekreteri Alper ÇELEBİ, Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürü Osman AYDIN, Tohum Sertifikasyon Test Müdürü V. Azim TURAN, Karadeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü Müd. Yrd. İdris MACİT, Tarım Kredi Bölge Müdürlüğünden Ziraat Mühendisi Tahsin Alper ŞİMŞEK ile ilçe ve şube müdürleri katıldı.

2018 yılında gerçekleştirilecek olan Samsun Tarım Fuarında yapılacak faaliyetlerle ilgili genel değerlendirme yapılan toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürlüğümüz Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ şunları söyledi: "İlimiz büyük bir tarım potansiyeline sahiptir. Fuar ve Kongre Merkezinde TÜYAP tarafından 26- 30 Eylül 2018 tarihleri arasında düzenlenecek olan 2018 Samsun Tarım Fuarı da ülkemiz tarımı ile ilimiz tanıtımına ve turizmüne yararlar sağlayacaktır".

Konuşmasının devamında, toplantıda hazır bulunan Sivil Toplum Örgütleri ve Diğer Kurumların Yetkililerine katılımları için teşekkür eden KTV Şube Müdürü Erol BAŞ; "Fuarlar, tarım sektöründeki yeniliklerin ve gelişmelerin tanıtılması, üretici ve tüketicilerin bir araya getirilmesi açısından çok büyük önem arz ediyor." dedi.

İlkadım İlçesinde Entegre Kontrol ve Ürün Yönetimi Projesi

2010 yılında Bakanlığımız tarafından uygulamaya geçirilen "Entegre Kontrol ve Ürün Yönetimi (EKÜY)" projesi adı altında tarladan sofraya güvenilir gıda misyonu doğrultusunda kontrollü pestisit kullanımı ile kalıntısız yaş sebze-meyve üretimi ve gıda arzının sağlanması amaçlanmıştır. Gönüllülük esasına dayanan bu uygulamada, entegre mücadele prensipleri doğrultusunda üretim yapılması ve pestisit kullanımının kontrolü ile üreticilerimizin kendi tarla, bağ-bahçe ve serasında mücadele faaliyetlerini yönetecek hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca doğal dengenin korunmasıyla pesti-



sit kalıntısı bulunmayan temiz ve kaliteli ürün elde edilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımız tarafından başlatılan EKÜY projesine katılarak uygun ürün seçimi ve çeşitliliği, toprak işleme, bitki sağlığı, sulama, gübreleme, budama, münavebe gibi sistemlerle uyumlu pestisitlerden arı, sağlıklı tarım ürünleri üretimi için İlçemiz Çatalarmut Mahallesi'nde Rasim CAVDARO'ya ait 80 dekarlık armut ve Aysel GÜLTEKİN'e ait 8 dekarlık elma üretimi yapılan tarım alanları EKÜY projesi kapsamına alınmıştır.

Projeye dâhil olan üreticilerimize hastalık, zararlılar ve diğer kültürel işlemler ile çevreyi kirlilemeden üretim yapmaları konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır. Proje bahçelerinden, hasattan önce meyve numuneleri alınarak pestisit kalıntısının olup olmadığı araştırılmak üzere analiz için laboratuvara gönderilmiştir. Analiz sonucunda ürünleri temiz çıkan üreticilere "Entegre ve Kontrollü Ürün Sertifikası" verilmiş ve üreticilere proje bahçelerinden pazara sunacakları ürünlere yerleştirilmek üzere Entegre Ürün Logolarının dağıtımı yapılmıştır. EKÜY projesi ile yetiştirilen ürünler tüketicide güven uyandıracığı için proje kapsamındaki üreticilerin bu sayede yüksek kazanç sağlaması hedeflenmektedir.

Kavak'ta Çilek ve Lavanta Kokusu

Kavak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak, alışlagelmiş geleneksel tarım dışında alternatif ürün arayışı içinde yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı ile ortak yürüttüğümüz projeler kapsamında 3 dekar alanda örtü çilek bahçesi tesisi ve 4 dakarlık alanda 2500 kök lavanta tarlası oluşturulmuştur.

Çilek yetiştiriciliği yapabilmek için 15000 kök Albeon cinsi çilek fidesi ve malçlama için plastik örtü temin edilmiş ve çiftçilerimize teslim edilmiştir. Kadın çiftçilerimizim ekonomiye katkıda bulunması ve üretimden gelen gücünü kullanması da hedeflenerek 1'er dekarlık alanlarda; İlçe merkezinden Nurcan BAŞKAYA'ya, Çalbaş Mahallesi'nden yine kadın çiftçilerimizden Gülsüm İNEL'e ve Ahırlı Mahallesi'nden S. Ahmet GÜNGÖR adlı çiftçimize çilek bahçesi tesisi için gerekli fide ve ekipmanlar teslim edilmiştir. Kavak Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğümüz teknik elemanlarınca çiftçilerimize bilgilendirilme yapılmış ve dikimden hasat zamanına kadar her anlamda destek verilmiştir. Çiftçilerimiz ilk yıl olmasına rağmen iyi verim almış; gerek semt pazarında gerekse yerel marketlerde satışını



yaparak gelir elde etmişlerdir.

İlçemiz Sıralı Mahallesi'nde arıcılık yapan Kenan DEMİR adlı çiftçimize ise (Lavandula Dentata) lavanta fideleri teslim edilmiş olup hem tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği teşvik edilmiş hemde arı yetiştiriciliğinde verim artışı hedeflenmiştir. Lavantalarımız adaptasyon sorunu yaşamamış ve çiçek açmış olmasına rağmen sezona yetişmediği için bal verimleri hakkında net bir veri elde edilemese de önümüzdeki üretim sezonunda daha net verilerin ortaya çıkması beklenmektedir.



Kapya Biber Tarlası ve Bafra Salça'ya Ziyaret

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI ve Samsun Valimiz Osman KAYMAK beraberindeki ekibi ile birlikte, Bakanlığımız KKYDP Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Programı Hibesinden de yararlanan çiftçimizin kapyalı biber tarlasına ziyarette bulundu.

Valimiz Sayın Osman KAYMAK'ın girişimleriyle Tarım Kredi Kooperatifleri ile Bafra Salça arasında 400 tonluk ürün bağlantısı yapılması sonucu tekrar üretime başlayan ve bu sayede Bafra çiftçisinin ürününün değer kazandığı Bafra Salça Fabrikası'nda da incelemelerde bulunan Valimiz Osman KAYMAK ve İl Müdürümüz Nail KIRMACI, TKK Samsun Bölge Birliği Müdürü Mustafa DOYURUCUOĞLU'ndan konu ile ilgili bilgi aldı.

Vezirköprü'de Kenevir Hasadı Yapıldı

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü Nail KIRMACI ve İl Müdür Yardımcısı Bayram AY Ülkemizde ekimi 19 ilde izinli olan, ancak sadece ilimiz Vezirköprü İlçesinde üretimi gerçekleştirilen kenevir hasadına katıldı. Vezirköprü İlçesi Narlısaray Köyü'nde çiftçilerle gerçekleştirilen buluşmada, İl Müdürümüz Nail KIRMACI da kenevir lif hasadına eşlik etti. Tohumluk amaçlı üretilen kenevirlerin hasadı için onbeş gün kadar daha beklenmesi gerektiği ve kenevirde; 1 dekar yer için 100 kg tohum, 1 ton lif+çubuk ve 100-300 kg lif verimi alındığı tespit edildi.

Ekimi yıldan yıla artış gösteren kenevirin değerinin bölgedeki diğer tarla ürünlerine göre yüksek olduğunu dile getiren İl Müdürümüz Nail KIRMACI üreticilerle sohbetinde kenevirin ilçede eski parlak günlerine kavuşacağını ümit ettiğini söyledi. Ayrıca pazarlama konularında üreticinin elini güçlendirecek kooperatifleşme için Bakanlık olarak her daim yanlarında olduklarını ifade etti.



Çiçek Mezatına Ziyaret

İl Müdürümüz Nail KIRMACI, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürümüz Lale BAYKAL ve beraberindeki ekibiyle Tekkeköy ilçesi 19 Mayıs Sanayi Sitesi içerisinde S.S Flora Çiçek Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nin çiçek mezarını ziyaret etti. Kesme çiçek üreticileri ve satışı hakkında bilgi alınarak kesme çiçek satışları incelendi. Türkiye'de bulunan 18 mezattan biri olan mezatta yaklaşık 5 bin üreticinin ürettiği çiçekler işlem görmektedir. Haftada 3 gün açık olan çiçek mezarına, başta ilimiz olmak üzere Karadeniz Bölgesi ve Ülkemizin dört bir yanındaki çiçek üreticilerinden çiçek gelmektedir.



DOKAP Projesi Kapsamında Suluk ve Gölgelek Dağıtımı

İl Müdürlüğümüzce hazırlanan ve finansmanı Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) tarafından sağlanan "Mera ve Yaylalarda Otlatmayı Düzenleyici Yapı ve Tesislerin Kurulması Projesi" kapsamında suluk ve gölgelek dağıtımı yapılmıştır. İl Müdürümüz Nail KIRMACI, dağıtım sırasında yaptığı konuşmasında, projenin hayvan refahı açısından oldukça önemli olduğunu dile getirerek projede emeği geçen personele teşekkürlerini bildirirken

şunları söyledi: "İlimiz mera varlığı 146.000 da., hayvan varlığımız ise yaklaşık 370.000 büyükbaş ve 250.000 küçükbaş adettir. Proje ile 6 ilçe (Alaçam, Bafra, Havza, Kavak, Lâdik, Vezirköprü) ile 92 mahalledeki yaklaşık 61.000 dekar mera ve yayla alanlarına 300 adet suluk, 50 adet gölgelek dağıtımı yapılarak 48.744 adet büyükbaş, 4.723 adet manda ve 40.314 adet küçükbaş hayvanın faydalanması sağlanacaktır. Projeden faydalanan çiftçilerimize şimdiden hayırlı olması dileğimizle."

Koordinasyon Toplantısı

2018 yılı üretim sezonunun sona ermesi ve 2019 yılı üretim sezonu hazırlıklarının başlangıcı dolayısıyla İl Müdürlüğümüzde bir koordinasyon- bilgi alış veriş toplantısı gerçekleştirildi.

İl Müdürümüz Nail KIRMACI, İl Müdür Yardımcıları Bekir KARAOSMANOĞLU, Bayram AY ve Celal DEĞİRMENCİ ile ilçe ve şube müdürlerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda İl Müdürümüz Nail KIRMACI bir konuşma yaparak; 2018 yılı çalışmalarımızın büyük bir özveri ile çok değişik alanlarda başarı ile devam etmekte olup, 1000'i aşkın personeliyle Samsun'da havadan suya topraktan insana tüm canlı cansız varlığa hizmet ettiklerini, bu yükü kaldıran tüm idareci ve personel arkadaşların özverili çalışmalarından dolayı tebrik ettiğini dile getirdi. Bakanlığımızın yeni dönemde yapacağı çalışmaları hakkında istişarelerde bulunan İl Müdürümüz yeni üretim döneminde tüm çalışma arkadaşlarına başarılar diledi.



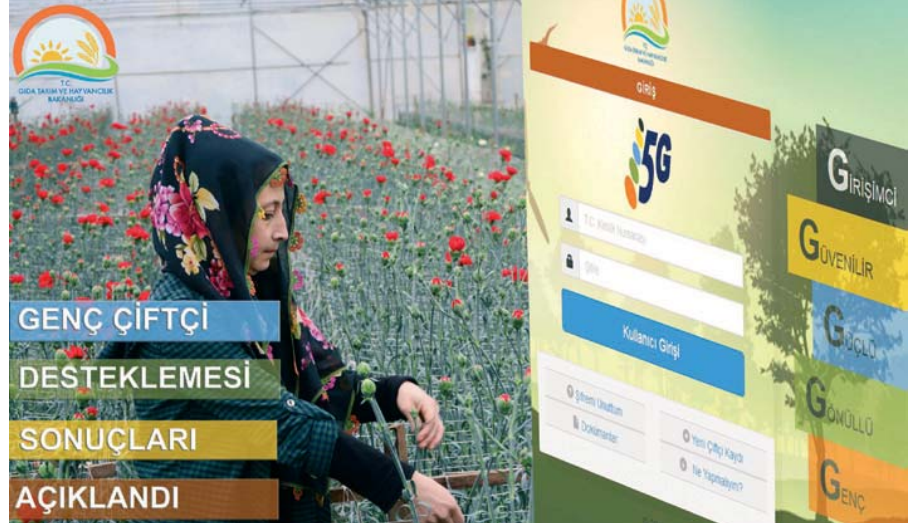
İl Müdürlüğümüzde Bayramlaşma

Her bayram olduğu gibi bu yıl da Kurban Bayramı tatilinden sonraki ilk mesai günü olan 27 Ağustos 2018 Pazartesi 08:30 - 09:00 saatleri arasında, İl Müdürlüğümüz yemekhanesinde bayramlaşma yapıldı.

Başta İl Müdürümüz Nail KIRMACI olmak üzere; il müdür yardımcıları, şube müdürleri ve davete icabet eden personelimizin katılımıyla gerçekleşen bayramlaşmada, yöneticilerimiz ve tüm çalışanlarımız birbirlerinin bayramını kutladılar. Bayramlaşma sonrası pasta ve çay ikramında bulunuldu.

2018 Genç Çiftçi Desteklemesi Sonuçları Açıklandı

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz Nail KIRMACI yaptığı açıklamada; "2016- 2018 yıllarını kapsayacak şekilde genç çiftçi projelerine 30 bin TL hibe verilmesini öngören Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi sonuçları 02 Temmuz 2018 tarihinde açıklanmıştır. 2018 yılı ile birlikte 707 genç çiftçimize 21 milyon 210 bin TL hibe destek sağlanmıştır. 2018 yılı Genç Çiftçi Projesi Kapsamında ilimizde 2672 adet başvuruyu onayladık. Bu yıl Bakanlığımızın ilimize tahsis ettiği 262 proje sahibi hibe sözleşmesi imzalamaya hak kazanmıştır. Bu projelerin 203 tanesi Hayvancılık Projeleri ve 59 tanesi de Bitkisel Üretim ve diğer proje konularını kapsamakta olup projelerin toplam tutarı 7 Milyon 860 Bin TL olacaktır.



Sonuçların başta ilimiz tarımına ve genç çiftçilerimize hayırlı olmasını, ürünlerinin bol ve bereketli olmasını dilerim." dedi. Genç çiftçilerimiz başvuru sonuçlarını; başvuru yaptığı İlçe

Müdürlüklerinden, ön başvuru yaptığı "<https://genccifci.tarim.gov.tr/>" adresinden veya E-devlet üzerinden "<https://bit.ly/2s5jlnH>" adresinden öğrenebileceklerdir.



2018 yılı buzağı destekleme başvuruları başlamıştır. Başvurular 2/7/2018-31/8/2018 tarihleri arasında ve 2/5/2019-1/7/2019 tarihleri arasında olmak üzere iki dönem halinde yapılacaktır. Yetiştiriciler, üyesi olduğu birlikler vasıtasıyla, birlik üyesi olmayan yetiştiriciler ise bağlı oldukları İlçe Tarım Müdürlüklerine başvuru yapacaklardır. Yetiştiricilerin buzağı desteklemelerinden faydalanabilmeleri için başvuru yaptıkları buzağılar 01.01.2018-31.12.2018 tarihleri arasında doğmuş ve doğduğu işletmede 120 gün (4 ay) süre ile yaşamış olmalıdır. Ayrıca buzağının programlı aşılarının (dişiler için brucella ve şap, erkekler için şap) yapılmış olması gerekir. 2018 yılı için ilimizde hayvan başına buzağı desteklemesi 550 TL, soy kütüğüne kayıtlı buzağılar için ise 700 TL olarak belirlenmiştir.

El Sanatlarına Kursiyer Temini

Bakanlığımıza bağlı Bilecik, Düzce, Elazığ, Kastamonu, Mersin (Silifke) ve Sivas illerinde bulunan El Sanatları Eğitim Merkezi Müdürlüklerine 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılı için kursiyer alınacaktır.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan İl Müdürümüz Nail KIRMACI şunları söyledi: "El Sanatları Eğitim Merkezlerimizde; Kilim-Halı Dokuma, Yöresel Bez Dokuma, Ahşap Oyma (Mobilyacılık), Taş işleme (Mermer), Takı Yapımı (Kuyumculuk), Dikiş-Nakış, Konfeksiyon, Gümüş işleme, Sıhhi Tesisat, Restorasyon vb. konularda hem 4-6 ay süreli parasız yatılı meslek eğitimi kursları verilecek olup yanı sıra da kısa süreli gündüzlü meslek kursları açılacaktır. İŞKUR tarafından desteklenen ve süresi 6 aya kadar olan kurslarda, Bakanlığımız ve İŞKUR tarafından ortaklaşa imzalanan protokol gereğince; kursiyerlerimiz, günlük harçlık, iş kazası ve iş riskine karşı sigorta imkânlarından yararlanmaktadır. Kursiyerlerden kayıt sırasında istenecek belgeler; kursiyer başvuru ve beyan formu, öğrenim belgesi veya Müdürlükçe onaylı sureti, son altı ay içinde çekilmiş 2 adet 4,5x 6 ebadında renkli vesikalık fotoğraf. İlgilenecek vatandaşlarımıza duyurur, söz konusu kurslarımızın şimdiden hayırlı uğurlu olmasını dilerim."

19 Mayıs İlçesinde Hasat ve Biçerdöver Kontrolleri

Samsun'un 19 Mayıs İlçesi'nde, çeltik hasadının başlamasıyla 2018 yılı ekili alanlarda mesai yapan biçerdöverlerin dane kayıplarının önlenmesi amacıyla sürekli kontroller devam etmektedir.

19 Mayıs İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne bağlı teknik ekiplerin biçerdöverleri denetim ve kontrol altında bulunduruyor. Denetimlerde biçerdöver operatör belgesi bulunmayan biçerdöver sürücüsü çalıştıran ve belgesiz biçerdöver kullanan, yüzde 1,5'dan fazla dane kaybına sebep olan, hasat olgunluğuna gelmemiş, çigli ürünleri hasat eden, yatık ürünleri başak kaldırıcsız hasat eden, biçim yaptığı böl-



gede biçilmemiş tarla bırakarak o bölgeyi terk eden biçerdöver sahipleri ve operatörleri ile yangın söndürücüsü, sap ayırıcı ve başak kaldırıcsı bulunmayan biçerdöverlerin kontrol edildi.



Samsun'da Palamut Bolluğu

Samsun'da balıkçılık sezonunun açılmasıyla balıkçıların yüzü güldü. Samsunlu balıkçılar sezonun açılmasıyla demir aldıkları Karadeniz'den geçen yıllara oranla 3 kat daha fazla palamut çıkartınca, palamutlar uygun fiyattan alıcılarını buldu.

Çoğunlukla Amasya, Tokat, Sivas ve Ankara gibi illerden gelen vatandaşlar, tırlarını palamut ve hamsiyle doldurdu. Bu yıl en fazla balık bolluğunu yaşadığı Samsun'a, Ordu ve Giresun gibi Karadeniz illerinden de alıcılar geldi.

Karadenizli balıkçıların hedefinde de Samsun açıklarında yakalanan palamut balıkları vardı. Gece boyunca yaklaşık 1 saat süren mezatlarla, tonlarca palamut balığı alıcı buldu. Uzak illerden gelen vatandaşlar ise, satıcılar ile sıkı pazarlığa tutuşunca ortaya renkli görüntüler çıktı. Öte yandan balıkçıların yüzünü güldüren palamut balığının ardından, Samsun'da 2 hafta içerisinde hamsinin de patlayacağı öğrenildi.

Atakum'da "ÇİLEK" Üreticisi Memnun Etti

Atakum Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Çilek Yetiştiriciliği" projeleri, Samsun Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından finanse edilmiştir.

Bahçeler, Albion çeşidinden tesis edilmiştir. Bu çeşidin hasad dönemi piyasada çileğin az olduğu döneme denk geldiğinden dolayı ortalama satış değeri 7 TL/kg olarak gerçekleşmiştir. Üreticilerimiz ilk yıl 2 ton'da verim alarak 14.000 TL gibi bir kazanç elde etmişlerdir. İkinci yıl 5 ton'da verim alınıp 35.000 TL gibi bir gelire de edilmesi beklenmektedir. Üreticilerimizle yapılan görüşmelerde elde ettikleri verim ve gelirden çok memnun olduklarını dile getirmişlerdir.



Terme'de Solucan Gübresi Demonstrasyon İstasyonu Kuruldu

Terme İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz bünyesinde yaptığı çalışmalarla solucan gübresi (Vermikompost) üretim ve eğitim istasyonu kurdu. Terme İlçe Tarım ve Orman Müdürümüz Sayın Tuncay DEMİR konu hakkında yaptığı açıklamada ; "Son dönemde bakanlığımız özellikle kamu spotlarıyla nitrat kirliliğine dikkat çekmektedir. Aşırı kimyasal ilaç ve gübre kullanımının toprak ve su kirliliğine neden olduğunu, toprak için faydalı bakteri ve canlıları yok ettiğini hepimiz bilmekteyiz. İlçemizde gübrenin kimyasal kullanımını makul sınırlara çekmek, doğru kullanımını yaygınlaştırmak ve bu konularda çiftçimizde hassasiyet oluşturabilmek açısından çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Ayrıca İyi Tarım, Organik Tarım, ÇATAK gibi proje-



lerle çiftçimizi bu konuda bilgilendirmeye devam etmekteyiz.

Kurduğumuz bu tesiste görsel ve teorik bilgilendirmeler eşliğinde; bir çiftçinin çöpe döktüğü çayı ,

meyve sebze artıklarını, yabancı otları, hayvan gübresiyle birlikte organik gübreye nasıl dönüştürebileceğinin eğitimini vermekteyiz. Çeltik, soya, fındık gibi gıda ürünlerinin üretiminde ön planda olan ilçemiz için bu çalışmamızın verimi artırma açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz." dedi.

"Sağlıklı Sürdürülebilir Tarım" sloganıyla çalışmalarını sürdürdüklerini vurgulayan DEMİR; organik solucan gübresi üretimi konusunda eğitim ve bilgi almak isteyen çiftçilerimizi İlçe Müdürlüğü'ne beklediklerini, ayrıca yakın zamanda yine teorik ve uygulamalı eğitim vermek üzere mantar üretimi konusunda da mini bir istasyon kurmayı planladıklarını dile getirdi.



Terme Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü yaptığı çalışmalarla, geniş soya ekim alanına sahip ilçede yeni ve verimli çeşitlerin tanıtmak amacıyla, Ege Tarımsal Araştırma Enstitü Müdürlüğünden bunyelerinde tescillenen Altınay isimli soya tohumu temin etti.

Yerel çeşidimiz olan Altınay isimli soya tohumu ile Özyurt Mahalle'sinden Özcan AK isimli üreticimiz 10 dekar alanında demonstrasyon çalışması yapmaktadır. Şu anda olgunlaşma döneminde olan soyanın bitki boyunun yüksek ve bakla boyunun da büyük olduğu gözlemlenmiştir. Demonstratör çiftçi Özcan AK kendisinin ve tarlayı zaman zaman ziyarete gelen diğer çiftçilerin çeşidin gelişiminden gayet memnun olduklarını ve 2019 yılında da bu çeşidi ekeceklerini belirtti. İlçe Müdürlüğü yaptığı çalışmalarla, Altınay çeşidinin yaygınlaştırılmasının yanı sıra yeni çeşitlerle demonstrasyon çalışmalarını sürdürmektedir.

İstilacı Bitki İt

Dolambacı Temizliği

Terme İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz, Doğu Karadeniz Bölgesinde genç orman ağaçlarının, tarım bitkilerinin, endemik ve yerli türlerin yok olmasına neden olan istilacı bir bitki olan it dolambacı'nın (Sicyosangulatus L.) ilçede tekrar görülme-ye başladığını tespit etti.

Daha önce Terme Çayı kenarında görülüp Belediye çalışanlarının da katılımıyla mücadele çalışması yürütülmüştü. 2018 yılı için yapılan sürvey çalışmaları esnasında yapılan tespit üzerine harekete geçen Terme İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüz teknik personeline; çiçeklenme ve tohum bağlama aşamasında olan bitkinin tohumlarını olgunlaştırıp dökmesini, dolayısıyla bölgeye yayılımını engellemek amacıyla temizleme çalışmaları başlatılmıştır. Ayrıca söz konusu bitkinin görüldüğü yerler Terme Belediye Başkanlığı'na bildirilmiş olup gerekli mücadele için çalışmaların hız kazanması sağlanmıştır.

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET
**GÜVENİLİR GIDA
TÜKET**



Güvenilir gıda, etiketli ve ambalajlı olandır.



Güvenilir gıda, muhafaza ve satış kurallarına uygun olandır.



Güvenilir gıda, son tüketim tarihi geçmemiş olandır.



Güvenilir gıda, gereği gibi hazırlanan ve korunandır.



Güvenilir gıda, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin belgesi olan, fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayandır.



www.guvenilirgida.com



[samsun.tarimorman.gov.tr](http://www.samsun.tarimorman.gov.tr)



@SamsunTRM



SAMSUN GIDA FUARI 2018

Samsun 4. Gıda, İçecek Ürünleri,
Gıda İşleme Teknolojileri, Paketleme ve Lojistiği Fuarı
www.gidafuarisamsun.com

22-25 KASIM 2018

